

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUNN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOFHELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON-CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **7**

DEN 18 FEBR. 1923

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Elinor Glyn,
den kända engelska roman- och
filmförfattarinnan, i dagarna
Svensk-Engelska För-
eningens gäst.

FÖRST OCH FRÄMST...

om det märkliga fynd som år 5923 gjorts från Ko-Nang-Gi-Stap V:s period och som i betydelse överträffar fyndet av Tu-Tan-Kha-Men 1923.

Eftertryck förbjudes. (Gronkoping Times copyright.)

PROFESSOR HASSEZETA HAR NU på uppdrag av Kopernicusuniversitetet i Månen närmare studerat de intressanta fynd man gjort vid den forna sjön Mæ-Lars utlopp i Mare Balticum eller den fordom s. k. Östersjön. Till allmän överraskning har man träffat på lämningarna efter en stad vars namn är så pass utplånat att man icke rätt vet om den hetat Stok-Holm eller Göta-Borg eller om detta endast varit skiftande benämningar på tillika landets främsta stad och uppehållsort för hövdingen Ko-nang-gi-stap — så är det omtvistade namnets rätta stavning — den femte av dynastien Ber-Na-Dotte. De hittills gjorda grävningarna ha bragt i dagen särdeles märkliga fynd. På en liten av vatten kringfluten holme har påträffats en större praktfylld byggnad vars ändamål framgår av själva läget. Vem skulle väl hittat på att använda den annat än till badanstalt? Av en numera så gott som utplånad inskrift kan man också gissa att huset var uppfört åt landets Riksbud. Två stora salar skulle i så fall varit avsedda som simhallar med särdeles inventiösa platser för knådning och frotering samt kalla duscher. Emellertid föreligger en annan version enligt vilken byggnaden utom denna sin naturliga uppgift även använts som ett slags vältalarsskola där var och en som det gitte kunde uppträda och tävla om konsten att yttra de flesta ord utan att hämta andan. Skickligheten var så fenomenalt uppdriven häri att somliga lära ha kunnat tala i timtal. Vad de sade var ju utan betydelse och bestod oftast av osammanhängande meningar eller ideliga upprepningar men det gjorde inte heller så mycket eftersom de flesta kamraterna sutto i angränsande rum, andäktigt lutade över s. k. Bräd-Spel, ett slags trollbord av egendomligt fascinerande kraft. Kvar i kammaren blevo endast några Stenografer. Vad som menas med detta namn är ej av vetenskapen ännu till fullo utrett men allt tyder på att stenograferna varit livdömda som befriats från sitt straff mot det att de åtagit sig att dag ut och dag in noggrannt anteckna alla de tävlandes kaotiska tal. Man påstår att icke så få av de olyckliga föredragit att hellre än detta lida sitt dödsstraff.

Enligt ej fullt tillförlitliga myter påstås detta hus varit medelst en underjordisk gång förenad med ett numera totalt försvunnet hus benämnt Utrikesministerns Hotell, en svindlande hög byggnad vars användning varit följande: i landet fanns ett parti som kallades de missnöjda därför att de måste dricka nationaldrycken Helanåhalvan oblandad medan de förmögnare slogo den i ett slags bubbelsaft, benämnd champagne vilken enligt fordomtima enkla begrepp om sinnesnjutningar ansågs särdeles välsmakande. När De Missnöjda blivit tillräckligt högljudda utsågs ur deras krets en man som ledde genom den underjordiska gången till Utrikes Hotellet där han tvingades förbliva och anlägga nya

levnadsvanor. Dit hörde att varje kvart tolv timmar dagligen säga: »vackert väder i dag. Men det ser ut som om vi skulle få regn» (snö, hagel, åska, jordbävning) — samt upprepa detta på tyska, franska och engelska. Ett rätt så infernaliskt tortyrmedel var också skyldigheten för Hotellets hyresgäst att nattetid intaga en gammal kunglig paradsäng, så otidsenlig att den var en fullkomlig plåga. Den olyckliges jämmer skulle också kunnat röra ett hjärta av sten. När han alltså tillbragt kväll efter kväll med att stå och bocka till höger och vänster, småle mot vilt främmande människor, fråga obekanta hur dom mår och bekanta hur deras obekanta fruar mår och så till slut fylla magen med underliga saker som gävo dåliga nattsömn och hemska drömmar samt anfäktelser av den s. k. Interpellationsmaran, en särdeles otäck åkomma — ja då dröjde det inte så länge förrän Den Missnöjde var nöjd och fördes genom den underjordiska tillbaka igen.

De fortsatta grävningarna ha bragt i dagen ytterligare flera partier som illustrera befolkningens sedvänjor. Svårigheterna att tolka dem äro dock ganska stora då de språkliga uttrycken ofta ha en underliggande mening. Så t. ex. sade man ej:

VINTERSYN.

Av GUSTAF ULLMAN.

*Vita vinterskogen stilla tiger,
glittrande av rimfrost, tyngd av snö.
Plötsligt bjällerklang ur fjärran stiger
för att lika plötsligt tyckas dö.*

*Snar dock fram sig mellan drivor
svingar
präktigt fora efter munter häst, —
bjällrorans fanfar i skogen klingar
sällsamt lockande till lek och fest.*

*Och i släden under fällen drömma
två förälskat glada, unga liv,
som i solblind lycka ärligt glömma
livets regn och rusk, och storm och kiv.*

*Ty, bakom dem ju som körsven sitter
guden Amor själv, galant och kry,
klädd i halmskor och i rimfrostglitter,
varm som vår, och frisk som vinterny.*

*Och den vita vinterskogen glimmar
glömsk av alla höstars regn och rusk,
lyssnande till jubelklang som stimmor
efter släden, med dess kücke kusk.*

»i dag håller jag på att svälta ihjäl» utan yttrade sig i stället som så: »i dag har jag målat en ny, tavla.» Somliga ord uttalades inte alls såsom exempelvis Maxim. Denna och några platser till tyckas ha varit medelpunkterna för ett extatiskt tungomålsdansande av besynnerligt slag. Män och kvinnor grepo varann om livet och skakade varandra med ett ansiktsuttryck vars allvar förrådade deras lidande. Under tiden sutto andra och fuktade kroppen med ett slags ögondricka som hade förmågan att förvända synen på behagligaste sätt.

Naturligtvis undandrar sig annat av vad man funnit i staden ännu möjligheterna för en tydning. Så vet man inte rätta avsikten med de rikligt förekommande »ciggarrbodarna». Dessa tyckas ha varit en slags matvaruaffärer med lätt tillgängliga födoämnen likformigt uppradade i lådor. Att de hoprullade växtdelarna skulle såsom vetenskapsakademien på Mars påstå ha varit ett njutningsmedel som man antänt och sedan hållit rykande med munnen hör till de fantastiska påståenden som falla på sin egen orimlighet.

Likaså dunkel är förekomsten av ett par nyupptäckta »modemagasin» där man lyckats i rätt oskadat skick få fram ett antal unga vackra kvinnor som efter dåtida plägsed haft kroppen övertäckt med sköna tyger och pälsverk och som stått innanför väggar av glas åt gatan. Vilka ha dessa kvinnor varit? Man har gissat på hövdingens döttrar eftersom de visa sig så dyrbart utstyrda. Men varför äro dessa unga kvinnor hopade på skilda platser? Ha de haft någon politisk överläggning? Hur kommer det sig att var och en har en lapp på vilken det står 995 — 290 — 3900 o. s. v. Skulle man ännu i denna sena tid ha sålt kvinnor offentligt? Noggrannare undersökningar torde bringa klarhet om den saken.

Fullt tydlig är däremot avsikten med stadens s. k. restauranger dit befolkningen tog sin tillflykt för att undgå kylan under vintrarna då snö och is betäckte marken och då det naturligtvis var omöjligt att vistas utomhus. Dessa restauranger tyckas ha innehaft av ett slags samhällets olycksbarn som på ett outransaktigt sätt råkat i livegenskap hos en man vid namn Bratt om vars grymhet det berättats hemska sägner. Ingenting i de stackars plågade människors yttre samhällsställning tydde dock på dessa lidanden vars hela vidd man måste vara verkligt invigd i för att kunna fatta.

För övrigt har man nyss börjat få fram tornet till en ståtlig byggnad som emellertid ännu 5923 icke tyckes ha blivit fullt färdig. En inskription tyder på att det varit Stok-Holms stadshus.

Celestini

Begär

gratisprospekt med innehållsförteckningar till de av nedanstående verk, som kunna tänkas intressera Eder:

Nytt Grieg-Album. — Violinboken. — Schubert-Meodier. — Musik för Envar. — Melodibok för hemmet. — De Ungas Melodibok. — 100 lektioner i Pianospelning. — Czerny-Germers Etyder. — Ludoig Schyttes Undervisningsmusik. — David's Violinskola. —

Karl Wohlfarts Skrivövningar till Allmän Musikhära. — Album för Orgel. — Trio-Album. — Salongs-orkester-samlingen Heimdal.

NORDISKA MUSIKFÖRLAGET
STOCKHOLM, Regeringsgatan 35 · GÖTEBORG, S. Hamngatan 45 · MALMÖ, Gust. Adolfs Torg 43

STRAMALJEN ÅTER TILL HEDERS

IDUN INBJUDER TILL EN UTSTÄLLNING AV GAMLA KORSSTYGNSBRODERIER.

De gamla brokiga korsstygnbroderierna, som med sina rosor och blader, hundar och duvor mana fram minnet av en naivare, stillsammare tid, börja åter bli föremål för allmänt intresse, framhåller fru Ebba Salwén i vidstående fängslande artikel. Säkert finns det bland Iduns läsare många, som i sina hem ha gamla släktreliker i stramalj och korsstygn, en broderad pall, en eldskärm, en stol eller kanske en hel broderad möbel från Biedermeiertiden. Idun föreslår nu, att ägarna till gamla vackra eller lustiga broderier insända dem till tidningen, som sedan i början av mars anordnar en utställning av dessa kulturhistoriskt intressanta textilier. Som dessa broderier hit-

En avdelningsskärm från 1850-talet, mycket typisk för sin tid med blommor broderade i sefirgarn på rödbrun botten utan minsta stilisering. Broderiet tillhör fru Ebba Salwén, som förvärvat det från Torsåkers slott, Uppland.

På denna stolsits synes ett av 1850-talets favoritmotiv — hund jagande en duva — på brun botten i klara, vackra färger.

tills varit en smula sedda över axeln och icke haft något större värde på antikvitetsmarknaden, är det utsikt att det ligger en mängd sådana skatter kvar i gamla gömmor, och utställningen bör kunna bli ganska fyllig. Arkitekt David Blomberg har välvilligt ställt sin lokal, Kungsgatan 15, till förfogande för utställningen, och som arrangörer stå fru Thyra Grafström, fru Ebba Salwén och, som Iduns representant, fru Ida Högstedt. Broderierna, som i oskatt skick återsändas, adresseras till Iduns Redaktion, Stockholm, och böra förses med påfäst adteckning om avsändarens namn och adress samt uppgift om arbetet är till salu eller ej.

I Paris äro för tillfället korsstygnbroderier modet för dagen och följaktligen mycket eftersökta. Amerikan-skorna i synnerhet äro ivrigt på jakt efter dessa godbitar från den stora europeiska realisationen i förhoppning att med deras hjälp lättvindigt och jämförelsevis billigt kunna åtsalongerna på andra sidan Atlanten förläna ett skimmer av gammal kultur och kvinnlig flit. Från de förnåma privathotellens skräpkamrar i den stilla Faubourg St. Germain skyndar man sig att flytta över så mycket som finns kvar till Boulevard St. Germain, där främlingsströmmen passerar förbi. Tillfället måste tagas i akt, modet kan snart växla. Det mesta har tjänat som klädsel till fåtöljer och tycks på ett omilt sätt ha blivit bortdraget vid någon renovering, men även rester av ståtliga gardiner, mattor och lambrekänger till cheminéer finnas i denna brokiga samling, intressant nog och väl värd att studera, trots att där också finns en hel del imitation och skräp.

På högra Seinestranden, utefter rue de Rivoli skylta tapisseriaffärerna med de gamla mönstren, kopierade och uppsydda på stramalj; och några andra slags handarbeten tycks man inte fråga efter nu, då allting måste vara barock eller Louis XVI, ty efter den vunna krigsåran går en mäktig våg av hänförelse för l'ancien regime genom Frankrike.

Man vill glömma Napoleon den Store för att också kunna glömma Napoleon III och den tid av förnedring, som följde efter honom, då världen ej förstod, att dess medlidande med den slagne var värre än nederlaget. Nu är det Ludvigarnas ande, som svävar över landet, empiren är glömd för Marie-Antoinettes boudoir i

Lilla Trianon, och i hennes miniatyrvåning i Versailleslottet viskas det andaktsfullt för att ej störa stämningen. Hennes slöseri gav den franska kulturen möjlighet att fullt utveckla sig och befästa sitt herravälde, för att värna om den drog en hel värld vapen, detta har det franska folket vaknat till medvetande om, och den sköna drottningens minne dyrkas nu. Hennes tillhörigheter anses som reliker, och det är liktydigt med en oartighet att på minna om hennes tragiska död.

Ingenting är då naturligare, än att också hennes handarbeten skola vara på modet, och bland dessa i första rummet korsstygn, petit point och tvistsöm. Allting talar för, att denna modenyck eller dyrkan, vad man nu vill kalla den, skall bliva populär även utanför Frankrikes gränser, i den mån spillrorna av de besuttna klasserna ännu ha råd att ägna tid åt sådant lyxarbete.

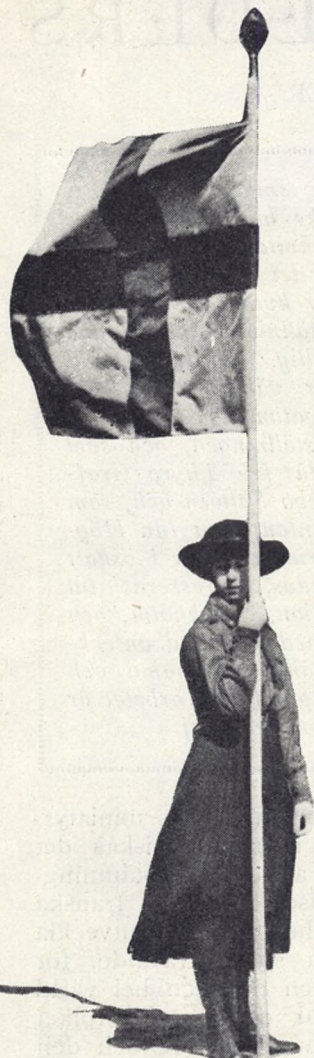
Vad vårt land beträffar, har här de sista decennierna rått en motvilja för korsstygnarbeten, som nästan gränsar till snobberi, ett förhållande som delvis kan bero på, att vi knappast stiftat närmare bekantskap med annat än avarter och överdrifter. Vi hava aldrig ägt någon motsvarighet varken till de bästa franska arbetena eller gardinerna i Fredrik den Stores Sanssouci. Stolarna på Drottningholms slott, sydda av Lovisa Ulrika och hennes hovdamer, ha fått påfallande litet efterföljare, och detta är även fallet med de i sträng ornamentstil hållna broderierna i Nordiska museet. De textilier, som letade sig hit under gulaschtiden voro betecknande nog för denna vår smakriktning så gott som uteslutande haute-lissevävna

(Forts. sid. 160.)

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

VEM VILL BLI FLICKSCOUT?

Major Ebbe Lieberath uppmanar Iduns alla små läsarinor att anmäla sig till bildande av nya flickscout-kårer.

MAN LEVER I allmänhet i den fullkomligt skeva föreställningen att scoutrörelsen icke innebär annat än en sorts lek- eller idrottsorganisation för den yngre ungdomen, att dess huvuduppgift är fysisk fostran, ingenting annat, och att dess mål och metoder icke äro användbara för flickor.

Scoutrörelsen innebär tvärtom ett uppfostrings-system, varigenom man vill hand i hand med ungdomens naturliga uppfostrare, föräldrar och lärare, söka dana karaktärer och där alla de praktiska uppgifter, som föreläggas scouterna och vilka för en ytlig betraktare te sig som mål,

äro endast medel. Alla dessa prov, märken, utflykter, övningar inom- eller utomhus m. m. äro endast för ungdomen avpassade nyttiga och roande förströelser, under vilka man vill påverka karaktären i god riktning, samt inrikta dess intressen på banor, som leda till icke blott sorglöst ljusa utan även framför allt stödjande och hjälpsamt barndomsminnen till framtida väl.

Systemet bottenar i appell till ungdomen själv, i det att alla för pojksinnet utmärkande egenheter och intressen tagas till utgångspunkt, man s. a. s. leker fram det goda, som finns hos varje normalt utvecklat barn, och söker genom god miljö och nyttig och roande sysselsättning förmå honom själv att vårda och odla det.

Skulle icke ett sådant system vara användbart även för flickor? Jo förvisso. Behöver icke flickan en god kamratkrets lika väl som pojken? Har inte hon lika väl som han behov av att lära reda sig själv och hjälpa andra? Ordhållighet, sanningskärlek, omtanke och hänsyn, fysisk och andlig uthållighet, händighet och praktisk blick, självövertinnelse och självtillit, dristighet och mod — äro icke dessa egenskaper att värdera även hos flickor?

Det ligger i öppen dag, att övningsgrenar som passa för pojkar icke alltid äro de lämpligaste för flickor, och i det avseendet ha också scoutrörelsen och flickscoutrörelsen mycket litet gemensamt. Men i fråga om greppet om det unga sinnet löpa bådas vägar parallellt. Vi återfinna samma vädjan till det inneboende goda, samma förståelse för den ungdomliga fantasiens flykt och dess behov av utlopp, samma

Vår scoutrörelsens högste chef, major Ebbe Lieberath, redogör här nedan i en artikel, som bör kunna intressera och entusiasmera, för flickscoutrörelsens uppgift. Major Lieberath erinrar först om att det vackra mottot "barnets århundrade" börjar tack vare missgrepp i uppfostran urarta. Barnen växa föräldrarna över huvudet, och det är fara värt, att man snarare får tala om "slyngelns och slynans" århundrade. Se exempelvis på dessa skaror av mer eller mindre elegant utstyrda unga flickor, som driva sysslolösa omkring. — Som hälsosam motvikt mot denna missförstådda "individualism" tjänar scoutrörelsen. Vi överlämna här ordet åt major Lieberath.

tillmötesgående av den brinnande verksamhetslusten, som nolens volens — ty »vi ha ju så gudomligt roligt» — löper ut i påtagliga praktiska resultat, som ungdomarna under andra förhållanden knappast skulle ägnat en tanke, ännu mindre insett nyttan av.

Äro de båda rörelserna sålunda identiska beträffande idé och mål, så måste dock medlemmen med hänsyn till skillnaden i lynnesart och intressesfärer vara väsentligen olika för pojkar och flickor.

Givetvis finnes åtskilligt i pojkförströelserna som passar även för flickor. Så t. ex. är det svårt att förstå varför flickorna skulle förmenas att leva ett hårdande friluftsliv. Kompass och karta, terrängvana och tränat lokalsinne äro oundgängliga för den man eller kvinna, som inte nöjer sig med att betrakta naturen på utsidan utan önskar tränga in i dess underbara värld.

Men i huvudsak måste vägarna skiljas ifråga om praktiska tillämpningen. Och så sker även.

Under det att man inom scoutrörelsen ställer upp manliga dygder för pojkarna att sträva till, ställer man upp kvinnliga inom flickscoutrörelsen utan att därefter skatta åt någon dyrkan av »la petite made-moiselle de l'ancien regime» men ej heller av den tyvärr ej alltför sällsynta, slängiga »självständiga», högljutt flabbiga typ, som för några står som idealet av »kvinnlig frigjordhet».

Inom flickscoutrörelsen är systemet i stort lagt i en bestämd stegringsföljd. Elva-åringen deltagar först i egenskaper av nybörjare i en avdelnings övningar omkring 2 månader, varunder hon får avlägga en del lättare prov för att bli III-klass flickscout. Därefter föreläggas henne en rad svårare uppgifter, vilkas lösande medför uppflyttning till II klass. Därefter, sedan ett år förflutit och hon avlagt elva ganska krävande prov, när hon värdighet av I-klass flickscout.

Det skulle föra alldeles för långt att här redogöra för proven i alla detaljer, men en uppräknig av dem till I-klass må vara på sin plats. Man bör därav finna, att det uteslutande är nyttiga ting flickorna få lära sig, och förstår man att läsa mellan rader-

Major Ebbe Lieberath.

na blir det snart uppenbart, att bakom varje praktiskt prov — som för övrigt fordrar lång och trägen övning — ligger fördold ett visst bestämt mål till sinnets och karaktärens utveckling. De »fördolda» egenskaper som man vill utveckla anföras inom parentes:

1. Känna sårbehandling, kunna anlägga stödjeförband vid benbrott, omhändertaga en avsvimnad, behandla bränn- och frostskador, borttaga smolk i ögat. (Hjälpsamhet, rådighet, nervstyrka, omtanke).

2. Kunna beskriva och visa sättet för återupplivning av skenbart drunknad, livräddning vid elfdara, drunkning, osförgiftning, och svag is. Kunna kasta livlina i stående ställning på 12 meters avstånd. (Mod, rådighet, självupppoffring.)

3. Kunna själv förfärdiga scoutblus. (Händighet, vilja och förmåga att reda sig själv.)

4. Kunna baka bröd samt tillreda fisk, fläsk, klimp, bruna bönor, ärtsoppa, äppelris, pannkaka, fattiga riddare, samt ordna matserveringen på ett så praktiskt och trevligt sätt som möjligt.

(Hjälpsamhet i hemmet och i kamratkretsen, förmåga att reda sig själv, renlighet, ordningssinne.)

5. Kunna till fots eller på skidor tillryggslägga en av kontrollanterna angiven väg om 5 km. och åter under högst 2 1/2 timme samt därefter omedelbart nedskrivna rapport i kontrollants närvaro. (Fysisk uthållighet, iakttagelseförmåga, gott minne.)

6. Kunna följa ett spår 1 km. i terräng på 1/2 tim. (Uppmärksamhet och vakenhet, natursinne.)

7. Kunna simma 50 m. klädsim, 50 m. ryggsim och 200 m. sträcksim utan vila. (Fysisk uthållighet.)

8. Kunna läsa karta ute i terräng. (Lokalsinne.)

9. Kunna bedöma avstånd och höjd med fel ej överstigande 15 %. (Terrängsinne, skarpt blick för naturen.)

10. Äga nöjaktig färdighet i rodd eller velocipedåkning, skridsko- eller skidloppning. (Det »fördolda» målet torde vara klart utan vidare.)

(Forts. sid. 159.)

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRANKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

HOS BERGAKUNGENS KOSTY MARTIST

Fru Anna Boberg.

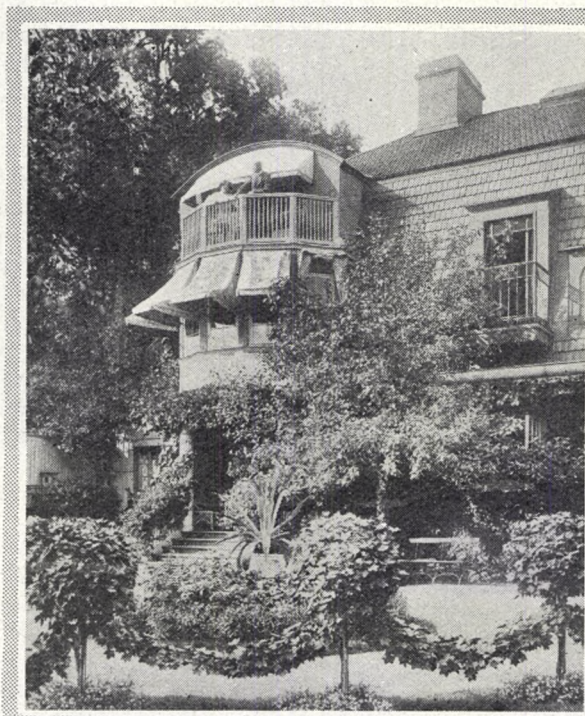
Kostymskiss av Anna Boberg till Bergakungen: putti i silverkläder, dansande med röda, elastiska sidenband.

Den originella matsalen i villa Vintra. Stolryggarna bestå av gamla, skulpterade selkrokar i blågrått, på väggarna dalmåningar, på bordet en abruzzarduk i rosa och vitt, som förvärvats på Trastorget i Rom och harmonier utsökt med den nordiska interiören.

Arkitekt och fru Ferdinand Boberg i ett hörn av det stora vardagsrummet, möblerat med släktmöbler från det Scholanderska hemmet och prytt med verk av Liljefors, Milles och Hasselberg. Till höger en jättestor philodendron.

En sommarbild från Villa Vintras förtjusande trädgård. Här fanns troligen på 1700-talet en Bellmanskrog, ty i en gammal paviljong vid sjön hittades vid villans byggande en biljard, bollspel o. d.

VAR MÄNNISKA HAR SIN EGEN AURA, EGENSKAPER som äro hennes livsluft. Även den, som bara flyktigt haft nöjet träffa fru Anna Boberg, märker genast, att hon lever i en atmosfär av arbetsglädje, vitalitet, aptit på livet. Och ändå borde hon just nu vara — och är kanske också — trött efter det jäktande arbetet med kostymerna till Operans nya ballett Bergakungen, ett arbete som först kunde upptagas med fart efter jubileumshögtidligheterna.

— Det är ett åttiotal olika kostymer jag gjort, berättar fru Boberg, och det har varit ofantligt roligt att samarbeta med sådana konstnärer som prins Eugen och Acke, kamratskapet har varit utomordentligt gott. Kritiken har nämnt Bauers namn i samband med den nya ballettens dekorationer. Jag måste då säga, att det skett med rätta. Bauer har en gång för alla satt typen för alla troll. Den hedern och uppmärksamheten kan man gott visa hans minne,

(Forts. sid. 160.)

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste.

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

VEM SKALL HA MAMMA? AV FRIGGA CARLBERG

DE TRE SYSKONEN HADE, ENLIGT skriftlig överenskommelse, sammanträffat vid Gävle järnvägsstation för att resa vidare norrut till det gamla barndomshemmet, dit de kallats av modern i och för arvskifte efter den nyligen avlidne fadern. De hade icke sett varandra på några år.

Brodern, Stellan, var jurist, bosatt i huvudstaden och hade en framskjuten ställning i ett departemang. Honoria, näst honom i ålder, var gift med en rik disponent i Skåne. Den yngsta systern hette Linnéa och ägnade sig åt konsten, särskilt skulptur, vistades huvudsakligast i Paris, men kom nu senast från Köpenhamn, där hon deltagit i en konstutställning.

När tåget kommit igång, de resande satt sig tillrätta och så diskret som möjligt beskådade varandra, började samtalet med ett utbrott av Honoria.

— Arvskifte! Låter inte ordet rent av löjligt? Om ni kunde göra er en föreställning om hur Edvard har gjort sig lustig över mammas brev och undrat om min andel skulle räcka till reseomkostnaderna.

— Edvard har väl samma intryck som jag, att pappa inte var någon rikshushållare, men jag var ju så ung när tant Gunilla tog mig med utomlands strax efter olyckan vid jakten.

— Det är alldeles riktigt, bekräftade brodern, pappa förstod konsten att låta slantarna rulla, slantarna morfar sparat ihop. Mamma brås nog på honom. Jag har vid ett par tillfällen erbjudit henne ekonomisk hjälp, vilken hon alltid avböjt.

— Du tror kanske jag får biljetten betald? skämtade Honoria.

— Alldeles säkert. Jag vet att under de sex år pappa var bunden vid sjuksängen har hon både klarat hans skulder, reparerat byggnaderna och skött skogarna mönstergilt! Hon har haft tur med val av förvaltare och tjänstefolk.

— Är det möjligt att hon haft inackorderingar? frågade Honoria med en rynkning på näsan. Edvard påstod sig ha läst en annons därom. Det är väl hon bor så långt borta att ens umgänge inte kan få veta det. Edvard är ju så noga med det passande.

— Det skall bli roligt återse det gamla hemmet. Att hon aldrig bett oss hälsa på? undrade Linnéa.

— Det gjorde hon i början, svarade Honoria, innan pappa blev så dålig, men då vi alltid hade förhinder, slutade hon.

— Hon har nog sitt huvud för sig, inföll brodern. När pappa förklarades obotlig, rådde jag henne att sälja eller utarrendera egendomen och med honom uppehålla sig vid ett sanatorium, men det avböjde hon bestämt. Hon fick en duktig förvaltare, har intresserat sig för hans familj och hjälpt en av hans döttrar att bli läkare, har jag hört.

— Vet ni — det var skulptrisen som frågade — vad hon har för framtidsplaner?

— Linnéa har roliga idéer, utbrast Honoria, tala om framtid för en kvinna över femti år! Det skämtet skulle Edvard sentera. Mamma flyttar naturligtvis till Stellan. Han är närmast till det som familjens kaput, sa Edvard. Det visar sig kanske av bouppteckningen att hon kan ersätta sitt uppehälle.

— Jag har själv tänkt på saken, sade Stellan bekymrat, men jag undrar om hon skulle kunna trivas i Stockholm efter all stillheten häruppe i skogarna, utan alla intressen. Do-

ris, som är med om så mycket sällskaps- och föreningsliv, kan ju inte ha något gemensamt med henne. Om hon ändå vore kyrkligt intresserad, så hade hon ju det att fylla ut tiden med. Och vi ha ju inga barn hon kan sticka strumpor åt.

— Kunde hon inte sticka åt Allmänna Barnhuset? undrade Honoria. Eller Gubbhuset? Eller Frigivna Fångar? Det finns så mycket för gamla att ägna sig åt i Stockholm.

— Apropos strumpor så, du har ju fyra små, Honoria, vilket rikt verksamhetsfält har inte du för mamma?

— Jo, det skulle bli trevligt, försvarade sig Honoria, Edvard, som inte för sitt liv kan tåla äldre fruntimmer. När jag talar om att jag väntar besök av den eller den damen, så är alltid hans första fråga: "Är hon ung och vacker?" Han skulle bestämt yrka på skilsmässa, om han skulle ha svärmor i huset. Då vore det väl bättre hon blev förkläde åt Linnéa, hon som är kapitalist, sen hon fick livräntan efter tant Gunilla, och mycket väl kunde behöva ett skydd — man vet väl hurudana konstnärer är.

— Vad det angår, så tycker jag verkligen att de glimtar du visat oss av Edvard just inte framställt honom som ett dygdemönster. Och om mamma är för kälkborgerlig för Doris korrekta stockholmsliv, hur skulle hon då kunna passa bland bohémer i Paris. Skulle vi inte kunna inackordera henne i en trevlig prästgård på landet?

— Skulle vi inte kunna låta frågan vila tills vi träffat mamma? föreslog brodern. Det kan ju hända att hon själv gjort upp någon plan — att lösa in sig i någon institution eller sådant.

En signal ljud och tåget gled in på stationen, där modern skrivit att bil skulle möta. — Denna befanns vara en äkta Rolls-Royce — kunde den vara mammas egen! Honoria fick hålla tillgodo med en stackars Ford.

Syskonen betraktade varandra med häpnablickar och häpnaden var i stadig tillväxt samt nådde kulmen vid åsynen av "gamla mamma", som med lätta steg, smärt och rörlig, med obetäckt huvud trots marskylan, skyndade utför trappan och med alla tecken till uppriktig glädje bad dem vara välkomna.

Middagen var förstklassig, pappas vida beryktade vinkällare var tydligen icke förbrukad. Deras gamla mamma förstod tydligen sin sak. Stellan började undra om hon inte i alla fall skulle kunna passa i Doris sällskapsmiljö, och Honoria tänkte att Edvard skulle bestämt kalla henne stilig. Värdinnan höjde sitt glas mot sin yngsta dotter.

— Skål, Linnéa, du ser så fundersam ut, som om dina tankar voro långt härifrån — och du längtade efter att knåda leran.

— Jag tror du kan trolla, mor! Jag satt just och undrade vem som skulle vara värdigast att skapa ett konstverk med dig som modell. Aldrig har jag sett en så livslevande människa förr.

Modern smålog litet vemodigt. — Jag är glad, att mitt yttre åtminstone inte är någon besvikelse för dig. Det kostade på att skicka dig så långt bort, men jag hade ingen annan råd, och kusin Gunilla, min käraste ungdomsvän, hade jag obegränsat förtroende för. Jag visste hon skulle förstå dina anlag och vårda dem samvetsgrant.

— Tant Gunilla var så lik dig — det hjälpte i början — — —

— Det är inte värt vi bli sentimentala, smålog "mamma" med en åtbörd, som om hon skakat något obehagligt av sig. — Och nu — vände hon sig till de andra — kommer vi ju överens om att gömma affärerna tills i morgon, då ni nu kunna vara trötta efter resan och helst gå till sängs tidigt. Teet serveras kl. 8. Skulle ni till dess — vi ha nära två timmar till vår disposition — vilja låta mig höra något om er själva. Doris mår bra, hoppas jag? Hon hade naturligtvis inte lust göra sällskap hit upp denna årstid, då Storgårde ej visar sin vackraste sida.

Stellan ursäktade sin hustru — hon var upptagen av kommitté- och basaruppdrag; — nutidens unga fruvar hade inte samma lugna tillvaro som i mammas ungdom, vilket hon småleende medgav.

Honoria hade förefallit märkvärdigt spak sedan hon nått resans mål, och hennes ansikte uttryckte en enda stor undran: "Se bara på mammas klänning!" tänkte hon. "Häruppe på bondlandet, i världens avkrok, den kunde gott tåla jämförelse med hennes egen, beställd i Köpenhamns finaste sorgmagasin." — Hon ryckte till vid moderns direkta tilltal.

— Hur mår dina små flickor, Honoria? Det är bra snällt av dig att ibland skicka mig några amatörkort, så att jag kan litet följa med deras tillväxt. Dagny har väl börjat skolan nu, gissar jag.

— Nej, Edvard tyckte att hon ännu ett år kunde läsa för guvernanten — vi har en så söt ung flicka, som barnen är så förtjusta i. Ett riktigt fynd, säger Edvard.

— Du måste sjunga ett stycke för mig, Stellan, sade modern. Då Stellan genast reste sig upp, tillade hon: — Honoria ackompanjerar väl, som förr i världen?

— Nej, vet mamma, jag har alldeles lagt bort att spela. När man alltid har spädbarn och stort hushåll och stort umgänge, så blir det inte mycken tid att ägna åt talanger. Och sedan Edvard lade sig till med den dyrbara grammofonen, som han köpte i Berlin, så tycker han bäst om den musiken.

Modern hade slagit sig ned vid flygeln och ackompanjerade själv sin son. Första anslaget visade att hon icke var ovan vid uppgiften.

— Men hur har mamma kunnat utbilda sin talang till en fullödigg konst? frågade Stellan hänryckt.

— Till en början var det nödvändigheten — mina sommargäster behövde förströelse, en och annan av dem behövde tröst, alla behövde vi trevnad, och så — ja, så var det musikaliska storheter, särskilt utlänningar, som behövde läkedom för sjuka nerver — och då var musiken en utmärkt medicin.

— Så många intressanta människor här måtte ha samlats, anmärkte Linnéa.

— Ja, och det får väl tillskrivas de politiska förhållandena och är kanske det enda goda kriget haft med sig att så många vänskapsförbindelser knutits mellan folk av alla nationer. Här voro en gång fem sådana representerade, och då hittade vi på att ordna konversationsveckor, då vi alla skulle tala endast samma språk, vilket var både roligt och nyttigt och kommer mig bra till pass, när jag i morgon reser utomlands.

— Utomlands? Mamma? I morgon?

(Forts. sid. 161.)

Ett värdefullt bruk

är att dagligen intaga en av Spieckers **Sanokapslar**. Återupp-
rätta på kort tid nervsystemet, undanröja trötthet, missmod och
sömlöshet, alstra energi, levnadsmod och spänstighet! Finnes å
alla apotek och i kemikalieaffärer i askar à kr. 2.25 och 4.25.

Vinterns stora idrottsmöte.

Några bilder från de senaste tävlingarna.

Ett vackert moment vid Djurholmsspelens skridskosegling: seniorerna vid första starten. (Foto Norberg.)

Konungen vid söndagens Östermalmstävlingar, i samtal med generalmajor Balcks dotter, fru Saunarez från England, och norske militärattachéns maka, fru Graff-Wang.

T. v.: Från Djurholmsspelens prishoppningar: en som tar hindret med sig (greve J. Dela Gardie på d'Annunzio.) (Pressfoto.) I mitten Kronprinsen, som åsåg lördagens tävlingar om världsmästerskapet på skridsko, i samtal med major Bredberg. T. h.: Stadionchefen, direktör Erik Bergvall är en belåten åskådare.

KINDPUSTEN.

JAG VAR TRETTIO ÅR; LIVET blev mitt för första gången, efter att jag i en potatiskällare legat och skjutit vattengroddar i stället för att växa. Eget hem, maka, barn, hade jag fått, och jag var bliven min egen. Efter mycket arbete brukade jag se vänner hos mig; jag kallar dem vänner, emedan de trivdes hos mig och jag med dem. Vi gjorde intet ont; vi lekte som barn med ord och toner, klädde ut oss för att försköna oss, diktade och talade... jag tror man unnade mig dessa stunder. Men det blev snart lite för mycket; den heliga sömnen blev kränkt i sitt majestät, vinet surnade i glaset. Och en natt framåt morgonen, i en krets i hemmet, vid sittande bord, i det svällande sinnets övermod då lyckan i ett ögonblick givit mig allt på en gång — råkade jag säga ett ord, som

August Strindberg.

en gift man icke skall säga. Då small en örfil av en kraftig hand. Jag fann den så naturlig, och jag fortsatte mitt anförande, utan en sekunds paus, men nu i en annan bättre tonart. Ingen lade märke till det skedd, utan allt gick sin gång som förut, och vi skildes som vänner alla.

Av August Strindberg. Ur "Blå böckerna".

Den som givit mig kindpusten var en ungarl av icke så fina seder; och när han ogillat mig, måste jag ha stått bra lågt. Efteråt gick jag med blåa märken på kinden i flera dagar. Min hustru sade ingenting, och endast en av vännerna låtsades om saken.

— Hur kunde du tåla den...?

— Jag tyckte väl att jag förtjänade den! annars kan jag icke förklara det!

Nu vid 60 år, önskar jag att man gett mig flera sådana örfilar, vid olika tillfällen, ty den första hjälpte inte! När jag erkänner detta nu, känner jag det som en stor lycka att jag kunnat förmå mig tillstå det. Och nu skulle jag vilja leva 20 år till för att begagna de korrexer jag fått, och därunder glömma min förra olärlighet med dess bedrövliga följder!

D E R A S F R U A R

FRU LISA BRATT, MAKÅ TILL DOKTOR IVAN BRATT.

STOCKHOLMSSYSTEMETS RYKTbare chef känna alla, men hans fru har hittills hållit sig undan från offentlighetens ljuskastare varj strålknippe hon alls inte älskar. Det intrycket får man ganska snart vid ett samtal med fru Lisa Bratt, en ung dam med något mjukt och behagligt men på samma gång säkert och bestämt i sitt väsen. Platsen för konversationen är det Brattska hemmet vid Teatergatan på Blasieholmen, en våning inredd med lugn och gedigen smak, gamla vackra möbler och gamla familjeporätt.

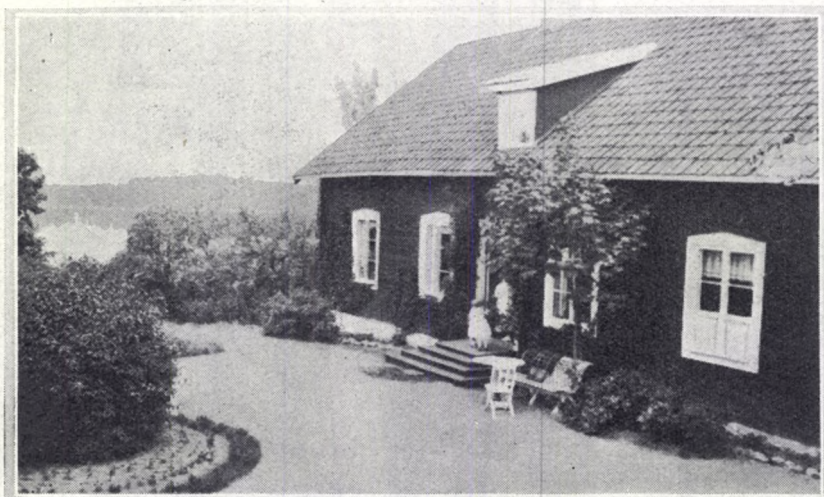
Ändock är det knappast makarnas käraste hemvist.

När dr. Bratt vill komma undan både Stockholmsystem och Stockholmsbestyr uppsöker han jämte sin familj ett fridsamt litet Tusculum i den vackra Sörmlandstrakten, egendomen Lundby invid sjön Yngaren och intill Åkeröpplenas berömda hemtrakt. Där har man tillbrakt förra sommaren, förresten den första på platsen, och där firade man julen. Egendomen är inte så överväldigande stor, femton tunnland inalles, men den har mark tillräcklig både för kor och häst.

Det är förresten mycket som skall rustas och nydanas på gården, och den fotograf som varit påpasslig i somras skulle kunnat glädja samtiden med en ganska ovanlig bild: dr. Bratt vid hyvelbänken. Förmodligen är det bara en tillfällighet att han inte debuterat även i andra yrken än snickarens, ty dr. Bratt hör

Fru Lisa Bratt.

Lundby, d:r och fru Bratts Sörmlands-Tusculum.

enligt hans egen makas intyg, till den sortens händiga människor som kunna allting.

Det finns bara ett enda område där han erkänner sig vara ganska främmande, nämligen musikens. Vilket dock ej hindrar att han som uppmärksam make följer sin fru på konserter.

Fru Bratts musikaliska intresse är uppövat bland annat under sångstudier för Signe Hebbe, denna underbara sånglärarinnan, som även vid nära 86 års ålder och trots en alltmer tilltagande kroppslig bräcklighet har andlig livskraft till övers att vägleda elever på konstens svårgångna stigar.

Konversationen avbrytes då och då av den allra som näpnaste lilla fröken Bratt som söker dölja sin gränslösa treåriga nyfikenhet på vad den främmande farbrorn kan ha att säga mamma genom att ta henne till råds i den verkliga mycket allvarsamma frågan om skötsel av den handelsbod som hon innehar alltsedan julafton. När lilla Anne-Marie trippat ut lätt och luftig som en älva, kommer någon av bröderna, den ljuslockiga sjuåringen eller Stefan som redan är stora karlen, tio år, och just återvänder från skolan med böcker under armen och ett bekymrat moln över pannan: han tänker på nästa spellektion. Kan man tänka sig något träkigare än att spela piano! Finge hr Stefan Bratt råda skulle det bli motbok på pannon också.

DE FYRA HUNDARNA, EN LITEN HISTORIA FRÅN RHEN

FÖR NÅGRA VECKOR SEDAN KOM en gammal dam i högsta vrede upp på poliskammaren i en av de av fransmännen besatta städerna. Vi råkade händelsevis vara där, min reskamrat och jag, och då fingo vi höra hennes historia.

Jag tror aldrig jag har sett en så uppretad gammal dam förr. I sitt hus hade hon en fransk officersfamilj tvångsinkvarterad, som till mycket annat också uppfödde fyra hundar i köket. Djuren lämnade aldrig köket, och den franska familjen tillät icke, att fönstren öppnades. Resultatet var, berättade den antagligen lika renliga som ursinniga gamla damen, en obeskrivlig smuts och stank i hennes kök. Förhållandet mellan de båda damerna, den franska och den tyska, hade genom ömsidiga smädelser ständigt försämrats. Slutligen hade det gått så långt, att den fran-

ska officern handgripligen tillrättaviserat sin stackars värdinna för att hämnas sin hustrus, sina hundars och Frankrikes ära.

— Men hade jag tio söner, sade den gamla damen med brinnande ögon, så skulle jag uppföstra dem alla till att hämnas mina lidanden.

Hon väntade tydligen ett uppmuntran- de ord av oss, men vi sågo på varandra och togo avsked utan ett ord.

Min reskamrat, som annars till min stora uppbyggelse brukade inom fem minuter förvandla de mest dundrande och indignerade tyskar till lamm, hade ögonblickligen insett, att hennes makt att lugna och försona inte skulle räcka till i detta fall.

— Vad är det ni går och funderar över? frågade hon mig efter en stund.

— Jo, sade jag, huvudräkning har aldrig varit min starka sida, men om den där

gummans tio tyska söner och tio svärdöttrar en dag komma att uppföstra vardera fyra hundar i tio franska kök — — —

Då blir det fyrtio hundar, sade reskamraten.

— Ja, så långt är jag med, men sedan? Det blir tio franska mödrar, med för ordningens skull vardera tio söner, som denna gång komma att svära hämnd och skicka dessa hundra män med hundra fruar in i Tyskland att uppföstra fyrahundra hundar i hundra tyska kök, det är en förfärlig tanke.

— Det kommer inte att finnas hundra tyska kök, när vi kommit så långt, sade reskamraten.

Elin Wegner

KJOL BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB GÖTEBORG

Pröva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Visa männen kvinnorna för litet aktning?

EN SPANJORSKA, SOM BLIVIT AKLIMATISERAD I VÅRA KALLA TRAKTER SÅSOM MAKA TILL EN SVENSK AFFÄRSMAN, skrev för en tid sedan i Idun om sina intryck av sven-skarna: hon, dottern av ett land, där enligt vad vi föreställa oss här uppe, kvinnorna ha mycket litet att säga, tyckte, att de svenska männen visade kvinnorna för litet aktning. Det är f. ö. inte bara Söderns döttrar, som bruka rikta den anmärkningen mot oss. Ryska damer t. ex., som kommit att leva i Sverige, bruka förvåna sig över att de svenska männen så föga intressera sig för att ens tala med kvinnor — de kvinnor här uppe, som icke ha någon man, tvingas att leva ett slags klosterliv. Här nedan tar en känd svensk författarinna till ordet — och var så goda, mina damer, tala fritt ut nu i samma fråga, ni som eljes lära vara dömda att isas ihjäl i männens tystnad.

Den, som aldrig så ringa deltar i sällskapslivet, vet att denna fråga numera ofta bringas på tal. Den svenske mannen kritiserar hårt, lika hårt av inländska som utländska damer.

Han måtte inte vara mönsterigill? Jag lämnar av-görandet därom åt andra. Men som allmänt om-döme skulle jag vilja säga, att svenskens aktning för kvinnan, även när den fyller rimliga mått, i allmänhet är som bokstav utan ande, den är kall och korrekt, men ganska själlös. Det är aktning utan sympati.

Jag undrar om kvinnorna verkligen ha männens sympati i något annat land än Frankrike? Att för-hållandet där är sådant har sin särskilda historia. Frankrike har haft sitt 1700:tal. Detta så kallade lättfärdiga århundrade bröt ned en del skrankor och fördomar — det finns intet ont som inte har något gott med sig — och lät den franska kvinnliga och manliga intelligensen finna varandra. Franska män och kvinnor tänka på samma sätt, de förstå varandra, följaktligen ha de nöje av varandra. Deras intellektuella sammansmältning resulterade i ett kulturarbete, som är alldeles enastående. Existerar det någon mer kultur än denna från 1700-talets Frankrike, som satt en enhetlig och varaktig prägel på Europa? Jag tror att man förgäves får söka dess make.

I de mest olikartade memoarer och livsdokument av franska män finner man ett gemensamt drag av rörande känslighet och tillgivenhet ej blott för kvinnan i allmänhet utan också för en särskild kvinnlig individ som uppskattats ej blott som

komplement — det är vanligt i alla länder — utan som hel, självständig personlighet. Var skulle man väl finna motstycke till dessa fransmän, som finna glädje i att utbyta tankar med en aldrig vän-inna (sällan ung)?

Naturligtvis måste man som ett minimum begära, att männen mera allmänt än nu är fallet lära in och praktisera en nödtorftig yttre korrekthet, så att samlivet blir någorlunda dragligt. Men verkligt angenämt kan det icke bli mellan människor, som ingenting ha att säga varandra, även om kärleken är stor. Ty kärleken har, enligt det franska ord-språket, korta akter och långa mellanakter.

När man kritiserar männen, måste man dock ha i minne, att män som ha föga andligt nöje av kvin-nan, svärigen kunna känna sympati för henne. Sympati är det naturliga uttrycket för andlig för-ståelse. Och man måste också komma ihåg, att den svenska kvinnan tyvärr alltför ofta visar prov på ett tomt, trögt, ointressant ingenium. Hon har inte sydländskans livliga fantasi, som verkar fångs-lande och stimulerande på mannen och kommer honom att anstränga sig att vara artig. Den svens-ka kvinnan behöver träna sig lika väl som den svenske mannen i konsten att göra livet angenämt. Det brister så ofta just på den punkten. I stort sett är det som om människan inte kunde någonting så bra som att förstöra för sig och andra den lilla tidsrymd, som kallas ett människoliv.

En ändring till det bättre är väl ändå möjlig?

VIOLAINE.

Den stora frågan om "den stora kärleken".

Någon gång skall väl i en »Damernas diskussionsklubb» också kärleken komma på tal. Alltså lilla Gertrud, som så förtro-ende fullt vänder dig till Idun, höj mo-digt din stämma:

Såsom ivrig Idunbeundrare har jag läst så mån-ga goda, kloka råd Idun gett åt sina frågande.

Nu undrar jag om Idun även i hjärtasaker vill ge en stackars tvivlare ett råd. — För snart fyra år sedan lärde jag känna en man vars kärlek jag vann. Han är en alldeles ovanligt präktig och skötsam man, god och intelligent. Hans högsta önskan är att jag skall bli hans. Jag är den enda flicka han någonsin brytt sig om — det vet jag. Men han är heller inte sådan som flickor i all-mänhet bryr sig om.

Min första uppfattning av honom var denna: "Han är en människa man vänder sig till i nöd." Den uppfattningen har heller inte kommit på skam.

Men nu är saken den, att jag tvivlar på mina egna känslor. Har inte under dessa år kunnat för-må mig till att helt bryta med honom, fast jag ibland trott det vara min plikt. Dels har hans

sorg rört mig, och dels har jag känt det så tomt, då han varit borta för mig. Det är några små-saker hos honom jag inte tycker om och som plå-gar mig, då vi är tillsammans. Avståndet mellan oss har gjort att det inte blivit så ofta. Hans brev dyrkar jag — ja älskar. Men då jag ser ho-nom själv är det som om något sjönk inom mig. Jag känner mig tom och sorgsen, mitt hjärta sluter sig och all den värme jag drömmer om är borta. Det plågar både honom och mig. Vad skall jag göra för att kunna möta honom i kärlek, som min högsta önskan är? Kära Idun! Giv mig ett råd! Stöt inte bort mig! Jag vill så gärna göra det rätta! Men vad är rätt? Skall jag bryta med honom, och så leva hela mitt återstående liv i känslan av skuld till honom, att ha gjort en människa ont? Kan ett eventuellt äktenskap bli lyckligt även om jag inte känner den där mång-besjungna stora kärleken? Han är den ende man som någonsin gjort intryck på mig. Ändå är jag 28 år fyllda och har haft många andra s. k. an-bud.

Hjälp mig kära, kloka Idun! Säg mig vad som är rätt! Jag kommer att söka efter svar i Iduns spalter med iver.

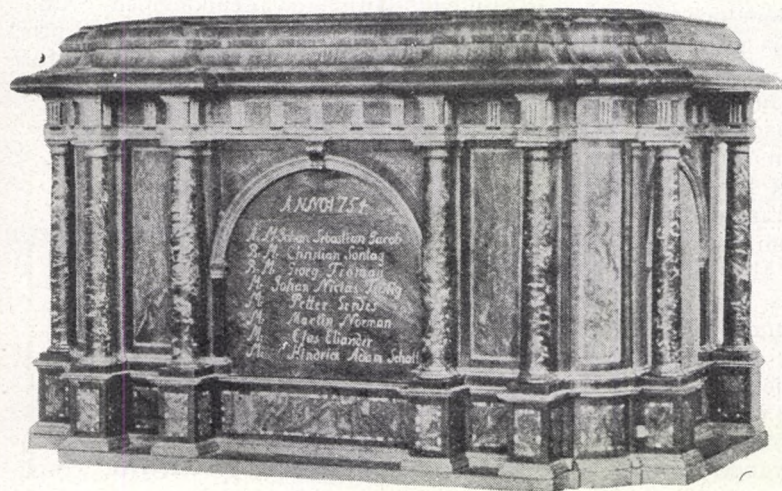
På förhand Iduns tacksamma

GERTRUD.

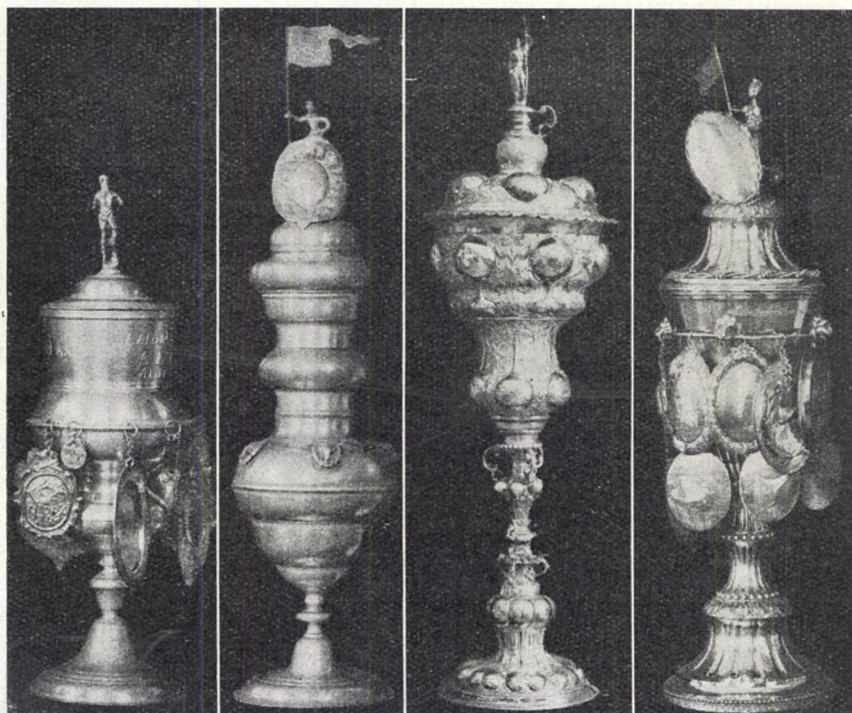
Lilla Gertrud kommer säkert att få många goda råd. Men t. v. vågar man kanske säga att i den hjärtasituation, som just nu är hennes, ha många andra befun-nit sig — många som nu äro mycket lyck-ligt gifta med den man, som kom dem att sucka och gråta sitt »vad är rätt?» »älskar jag verkligen eller icke?»

Det finns en viss sort unga kvinnor, vil-ka liksom endast med motvilja öppna sitt kyska, milda hjärta för kärleken — och den sortens flickor äro just de, som ha den största förmågan av hängivenhet. Bara »Gertrud» hyser aktning för den, som hop-pas vara hennes utkorade, kommer nog också den stora kärleken — efter bröllo-pet. De flesta kvinnor älska ju förresten först riktigt på allvar, sedan de blivit gifta.

Vad säga nu våra läsarinnor om »Ger-truds» och hennes medsystrars hjärtefråga? Inlägg i denna såväl som i den andra livs-frågan, som också inrymts på Diskussions-nens spalt, torde adresseras till Damernas Diskussionsklubb», Iduns Redaktion, Stock-holm.

På senaste Bukowski-auktionen i Stockholm, den 16 o. 17 febr., såldes ur framlidna fru Therese Anderssons samlingar bl. a. en skrålåda (t. v.), från 1754, som tillhört Stockholms byggmästare, och en rad välkommor och skräpokaler (några av dem t. h.) — allt minnen från glada stunder inom de gamla Stock-holmsskråna. Fru Andersson hörde till våra få kvinnliga samlare, och hennes förvärv voro resultatet av ett 25-årigt samlarintresse.

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr, Iduns Exp, Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

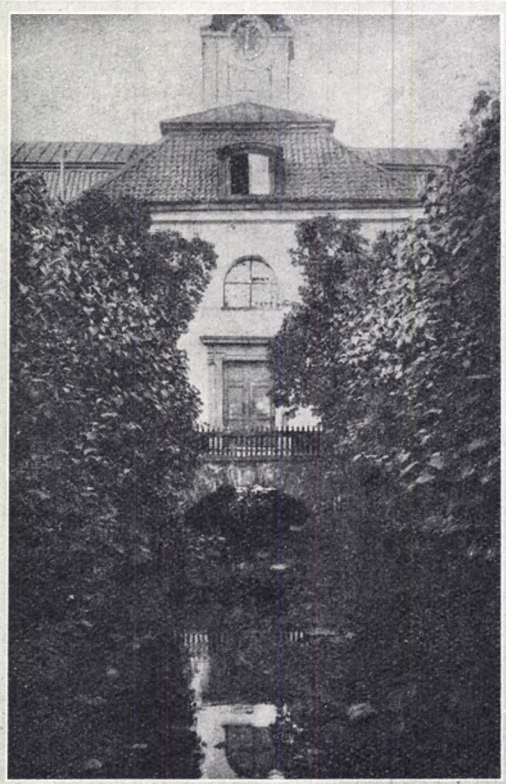
MÖBLER Vackra modeller.
Bästa utförande.
CARLSSON & REICKE, Möbleringsaffär
Etabl. 1891. Sibyllegatan 19 - Stockholm. Etabl. 1891.

DET HERDATJÄLL GUSTAF HAMMARSTEDT flyttade in uti 1864, då han blivit utnämnd till kyrkoherde i Danviks och Siklaö församlingar, var en liten röd stuga i södra bergen strax utanför muren och den stora inkörsporten till Danviks hospital. Prästgården var omgiven av ett högt svart staket, innanför vilket syrenerna blomstrade i försommartid, på gården stodo uråldriga lindar, och så fanns där en liten ladugård med rum för en ko — det hela en av Söders många försvunna idyller. Husmor i den lilla prästgården blev "lilla mormor Öberg", fru Hammarstedts fostermor under hennes barn-dom på Rosersberg. Vilken frid och hem-trevnad rådde där ej i de gammalmodiga små rummen, och hur väl passade ej mormors gamla möbler från Rosersbergstiden! Här hade nu äntligen kyrkoherden fått ett hem, där han kunde ta emot de sina. I regeln blev det varannan söndag — vackra vår- och höstdagar oftare — som familjen gästade prästgården. Fru Hammarstedt — som eljest var så rörande fri från anspråk på denna världens komfort — kostade då gärna på sig lyxen av en hyrvagn. Vare sig det så var Joulin, Käck eller Westerling, som fick beställningen, skickade de alltid en av sina finaste vagnar; och vi barn tyckte det tedde sig väldigt stiligt, när hästarna sprängde in i det stora ekande port-valvet i Brunkebergs hotell och fru Hammarstedt, klädd i svart sidenkappa, tog plats i ekipaget.

Kyrkoherden hade alltid åtskilliga läs-barn från skolan, däribland naturligtvis sina egna döttrar. Tre gånger i veckan — läsdagarna och söndagen — gingo läsflickorna ut till prästgården. Vägen var ju ganska lång, i synnerhet när Strömmen låg frusen, så att de små ångsluparna från Råntmästartrappan till Tegelviken ej kunde gå, vilket på den tiden var ganska ofta, ty man gjorde sig i allmänhet ej besvär att hålla någon ränna öppen.

Vi voro förtjusta åt dessa promenader med deras betagande Söderstämning och åt vistelsen i prästgården. Särskilt festliga syntes oss söndagarna, då efter gudstjänsten i Danviks originella gamla kyrka, inbyggd i en av hospitalslångorna, brasorna sprakade i prästgården, veckans nummer av Förr och nu, alltid med en berättelse av Lea, samt av Illustrerad tidning, lågo på förmaksbordet, och vi fingo slå oss ned med dem i den mångmeterlånga soffan. Ibland berättade då också

Det skall säkert glädja många av Iduns läsare, att tidningen nu efter en tids avbrott är i tillfälle att återupptaga de förträffliga skildringar från gamla tider, som Gurli Linder under förra året tecknade i Idun. Denna gång framställer hon bilden av en prästman, Gustaf Hammarstedt, gift med Hammarstedtska flickpensionens innehavarinna. Hans ädla personlighet är väl värd den sympatiska runa, författarinnan ägnat honom.

Danviks kyrka.

kyrkoherden för oss om sina fångar. Han var nämligen predikant vid Stockholms rannsaktionshäkte, en verksamhet, där han genom sin intuitiva människokänedom och varma mänsklighet och frihet från alla prelatensiska later blev till stor välsignelse. En gång när två fångar skulle mista livet anhöllo de som en nåd att kyrkoherden Hammarstedt, som de lärt känna under rannsaktionen, skulle få följa dem till stupstocken i stället för den ordinarie fängelsepredikanten. Deras bön beviljades av myndigheterna, liksom ju ej heller kyrkoherden ville neka den. Men hur upp-rörande akten skulle verka på hans nervsystem sade han sig ej ha kunnat ana, och han ansåg det vara lämpligare att vid dylika tillfällen en präst som ej kände de dödsdömda officierade.

Inom sina egna församlingar hade kyrkoherden en tid och krafter krävande verksamhet, och sällan har väl en själasörjare varit så avhållen som han. Först var det de stora gårdarna: Hammarby, Henriksdal, Sikla, Jär-la, Nacka, Erstavik, Gäddviken, Nyckelvi-ken, med ett ord de trakter saltsjöbanan nu löper igenom, och så Danviks hospitals- och änkhuss församling. Kyrkoherden kunde aldrig gå igenom den gamla hospitalsgården — en för övrigt förtjusande plats med sina

månghundraåriga dubbla lindalléer — utan att någon av dessa kroppsligen eller andligen i livskampen handicapade kom och drog honom i rocken och bad att få tala med "Kyrkarn". Där kommo de riktigt tokiga, som t. ex. fru J., som haft "nipperbod" och nu inbillade sig att vara drottning och hälsade alla med: "Fram med gulldosan och bjud mig på en pris snus, kammarrhern (eller frun)!" vidare "Lundberg", vars far varit tjänsteman på Konradsberg, och som alltid slog omkring sig med en käpp och väsnades, därför att han trodde sig förföljd, men som ibland svarade ganska kvickt på frågor, och den stackars idioten Robert, som till en framstående pedagog, som alltid grät av längtan efter sin mamma. Så var det alla som ville klaga på maten, på doktor och sköterskor och kamrater. Med verkligt änglalikt tålmod hörde kyrkoherden på dem allesamans, förmanade, tröstade och uppmuntrade.

Det gick väl heller aldrig en dag utan att någon sökte sig upp till prästgården. Bland andra minnas vi gamla Beata, som varit tro-tjänarinna hos Lövens på Häringe. Hon kom vanligtvis storgråtande, i oro för sin själs salighet. Som hon var så gott som stendöv, hörde man vid dessa tillfällen kyrkoherden ropa med stentorsstämma: "Nu ska Beata vara lugn. Herren är nådig, och Kristus har dött för oss alla." Hon gav bort sina postillor, när hon trodde att hon skulle dö, men hon tog igen dem när hon blev frisk igen, vilket hon försiktigtvis skrivit med stora bokstäver i dem, att hon skulle göra! En helt annan typ var den blida och vänliga blinda Lovisa, som fick komma en gång i veckan och höra kyrkoherden läsa ur Wallis' världshistoria, vilket var denna begåvade lilla gummas största glädje på jorden.

Där kommo arbetare och deras hustrur från Södra varvet och Gäddviken med sina bekymmer, fattiga från Katarina församlings utkanter, frigivna fångar, som tydde till kyrkoherden, när de med två tomma händer och "orent betyg" skulle ut i livet igen, gamla läs-barn som det på ett eller annat sätt gått illa för, svältande skalder, bland dem Carl Ludvig Törnberg, pseudonymen Calixtus, som av Svenska akademien fick ett pris eller åtminstone ett hedersnämmande för ett diktverk, Mira, och som var en flitig medarbetare i Söndagsnisse.

(Forts.)

Iduns tredje ungdomsföreställning

hålls måndagen den 5 mars kl. 6 e. m. på Kungl. Operan, då den nya baletten Bergakungen och Gustav Vasa uppföras. Biljetter till halva priset mot de vanliga operapriserna fördelas nu liksom vid föregående ungdomsföreställningar i skolorna. Skolungdomen skall säkert med glädje hälsa detta tillfälle att få se operans sista nyhet och en del av det vackra jubileumsprogrammet.

Vill Ni hjälpa

de nödlidande i Ruhrdistriktet, sänd pengar eller nya klädesplagg till

Iduns insamling för Ruhr

Iduns Redaktion, Stockholm, så förmedlar tidningen gåvans översändande till de hemsökta familjerna. De första bidragen ha redan inlutit. Redovisning kommer att meddelas i tidningen.

Ett utmärkt stärkande medel, tillverkat med stöd av nyare vetenskapliga erfarenheter, är järnmedicinen Idozan. Före-nar hög järnhalt med en utmärkt sammansättning, varigenom snabbt och överraskande resultat erhålles, på samma gång som Idozan blir billigast att använda. Mycket välsmakande och oskadligt för tänderna. Rådfråga läkare. Fås på alla apotek. Nedsatt pris Kr. 3. 50.

IDOZAN

Skadar ej tänderna.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

AMALIA GEGERFELT.
Sjukgymnast, Stockholm.
85 år den 24 febr.

ELISABETH WALLAN-
DER.
F. Kjerrulf v. Wolffén,
Lund.
75 år den 19 febr.

ANNA WALLENGREN.
Professorska, Lund.
50 år den 27 febr.

ANNA WICKSTRÖM.
Husmor på Södra Barn-
bördshuset, Stockholm.
50 år den 25 febr.

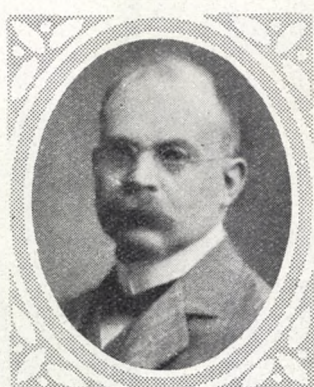
VERA VON KRÆMER-
LINDBLAD.
Fru, författarinna, Sthlm.
45 år den 22 febr.

C. A. M. GYLLENHAM-
MAR.
Förste brandkapten, Sthlm.
50 år den 12 febr.

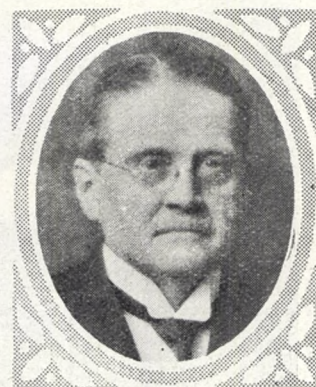
JOHN A. GRELL.
Tandläkare, Stockholm.
50 år den 10 febr.

ERIK FALK.
Lektor, Stockholm.
50 år den 18 febr.

RAGNAR THEORIN.
Apotekare, Sävsjö.
50 år den 16 febr.

OTTO PETERSSON.
Professor, Holma, Lysekil.
75 år den 12 febr.

NANNY SUNDBERG.
Änka efter tobaksfabrikören
Gustaf Fredrik Sundberg,
Kalmar.
* 1837. † 29 jan. 1923.

SOPHIE FALK.
F. Geijer, Karlstad. Änka
efter häradshövding H. Falk.
* 1838. † 3 febr. 1923.

JULIA VON VOLLMAR.
F. Kjellberg, änka efter
skriftställaren Georg v. Voll-
mar, Sotensass, Bayern.
* 1841 † 1 febr. 1923.

ELINA PALM.
Änka efter bageriätkaren Jo-
hannes Palm, Ängelholm.
* 1844. † 31 jan. 1923.

AMIRALINNAN ANNA
PALANDER
av Vega, f. Grischotti, änka
efter befälhavaren på Vega
vid Nordostpassagens upp-
täckande, Adolf Arnold Louis
Palander av Vega.
* 1848. † 4 febr. 1923.

SIGRID KOLMODIN.
F. Sundahl, Malmö. Änka
efter läroverksadjunkten i
Visby, dr Lars Kolmodin.
* 1852. † febr. 1923.

LAURENTIA CATARINA
ANTONSSON.
F. Ahlgren, Malmö. Gift med
ledam. av riksdagens första
kammare dir. A. Antonsson.
* 1859. † 2 febr. 1923.

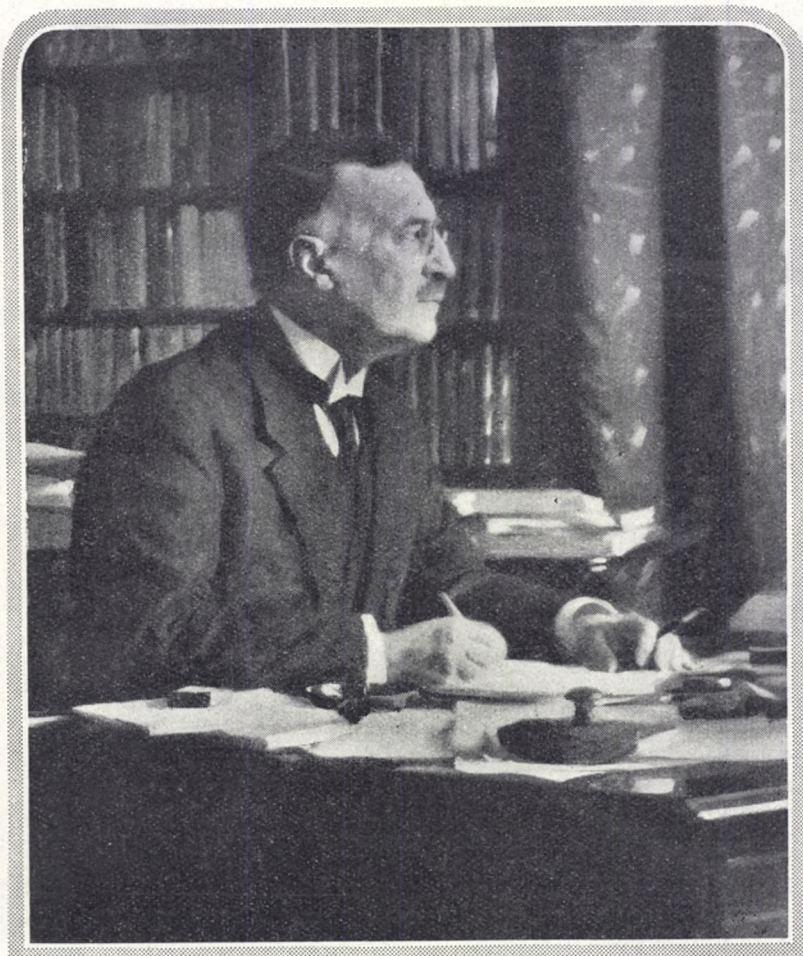
ELISABETH STORCKEN-
FELDT.
F. Odencrantz. Änka efter
underlöjtnant E. A. Z. Stor-
ckenfeldt, Vartofta.
* 1859. † 31 jan. 1923.

INGA LÖWENADLER.
F. Persson. Änka efter kro-
nolänsmannen Löwenadler,
Bräcke.
* 1845. † 27 jan. 1923.

MATILDA BRINKE.
Konstväverska, Lund.
* 1856. † 3 febr. 1923.

Sven Hedin i sitt arbetsrum. Efter professor Emil Östermans nyligen fullbordade porträtt i olja av den ryktbare upptäcktsresanden, som nu skall påbörja sin föredragsturné i Amerika.

Statsrådinnan Hilda Günther, född Grevesmühl, änka efter justitiestatsministern Claes Efraim Günther fyller den 18 februari 99 år. Den gamla damen, som sedan över 30 år bor i sitt eget hus vid Mosebacketorg 6, är alltjämt i besittning av sina fulla själsförmögenheter och intresserad av tidens händelser. En son till fru Günther är f. d. envoyén Ernst Günther, en dotter är fru Agnes Alexandersson, änka efter överstelöjtnant Erik Alexandersson.

Den stora valen, som strandade vid Fagerviken. Djurets längd är 13,8 meter, och stjärtens bredd mellan fen-spetsarna är 2 meter. Späcket som troligen uppgår till mer än 5,000 kilo bör säkert inbringa fångstmännen en nätt summa. (Foto Gustaf Boge).

Den siste krigsfånge, Otto Reutter har i dagarna återvänt från Ryssland till sin födelseort i Saxen. Han synes här i uniform i kretsen av sina lyckliga anförvanter.

SVENSK SAGOVÄRLD PÅ OPERASCENEN

ALFVÉNS OCH PRINS EUGENS »BERGAKUNGEN» BLEV EN SUCCÈS.

Sven Herdenbergs Bergakung hade en mycket lyckad mask.

Emile Stiebel som skogstrollet Humpe — en figur ur Bauers sagovärld.

Operans nya svenska balett, »Bergakungen», med musik av Hugo Alfvén och dekorationer av prins Eugen och Acke vann vid framförandet en stor seger. Med prins Eugens här återgivna dekoration till första tablån anslogs en starkt svensk ton. De av fru Anna Boberg komponerade allmogedräkterna i huvudsakligen i vitt och gullt stodo vackert mot bakgrundens grågröna färgskala.

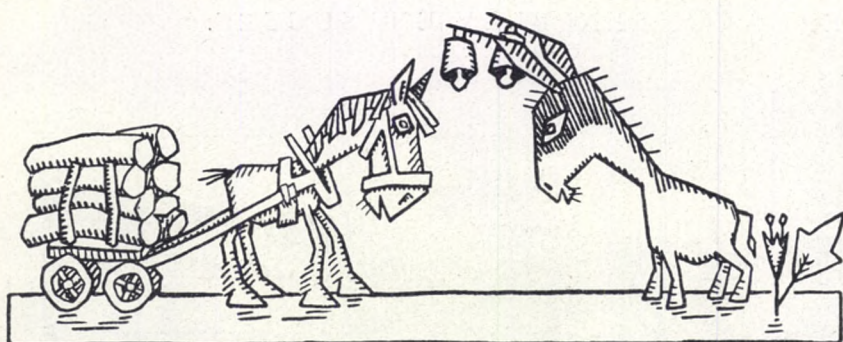
Ebon Strandin som bergtrollflicka dansade en demoniskt skön dans i Bergakungens sal.

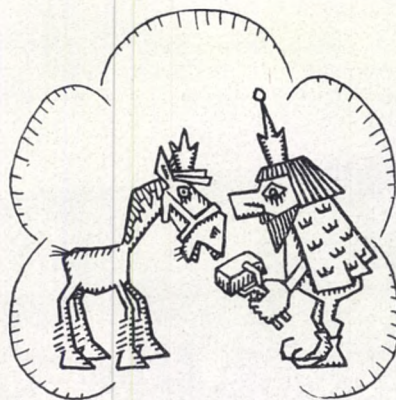
Siri Österholm och Oscar Tropp som vallflickan och vallgossen, vilka gå vilse i trollskogen och komma till Bergakungens slott.

FRAMFÖRANDET AV »Bergakungen» på Operan blev en stor och välförtjänt konstnärlig seger för verkets skapare. Såväl Hugo Alfvéns musik, prins Eugens och Ackes dekorationer som Anna Bobergs kostymer (om fru Boberg och hennes insats se sid. 149) tilltvingo sig stort bifall av publiken, och konstnärerna hyllades livligt. Vad som också gör detta verk så beaktansvärt, är den svenskhet som utmärker det — svensk är den sagovärld, som får liv i toner och handling, och svensk är den inramning, som bestått verket.

SMÅTTINGARNAS EGEN SIDA

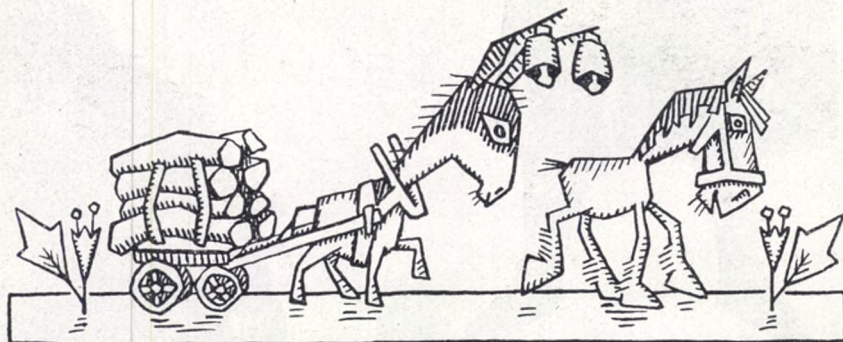
ÅSNAN SOM VILLE BÄRA KÄJSARENS GULLSADEL
SAGA MED BILDER AV FABRO MANUEL

1. Åsnan sprang sig trött i björngaloppen och måste vila. Då kom en häst, dragande på en vagn, lastad med stockar. Hästen stannade och frågade åsnan: Vem är du och varför står du här? Jag är åsnan som vill bära Käjsarens Gullsadell och är i sällskap med Nalle Hovdansmästare till Käjsarens slott, svarade åsnan. Jag är Käjsarlige Tolvglasvagnshästen, svarade hästen; men björnen, som jag mötte, sprang in i skogen, och där finns inte Käjsarens slott. Du är narrad. Men här skall du höra en som inte ljuger:

2. Varje morgon kommer Käjsaren, bärande en sockerbit i en silversockertång. Denna sockerbit ger han mig att äta upp. När jag så ätit upp sockerbiten, spänner jag för Tolvglasvagnen.

3. Men innan vi köra ut i Käjsarens rike, vänder jag mig om och säger: Käjsare, om galoppen går bra i dag, får jag väl en hel sockertopp? Jojomensan, min vackra Käjsarlige Tolvglasvagn, säger då Käjsaren.

4. Så bär det iväg i galopp och Käjsaren sjunger:

Hej hopp, hopp, hopp.
I galopp, i galopp
Då galopp' slutar opp,
Sockertopp' ätes opp.

5. När galoppen är slut och vi äro hemma igen, går Käjsaren bort till Käjsarlige Hovskafferiet och hämtar en hel sockertopp, som han ger mig att äta upp alldeles ensam. Så nog har jag det bra.

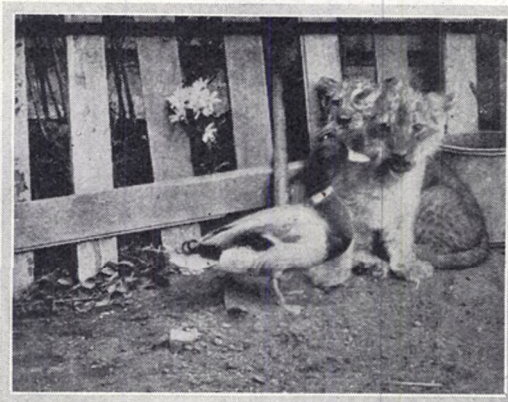
6. Men i morgon skall jag vända mig om och säga något annat, tänkte hästen så högt, så åsnan hörde det. Vad då? undrade åsnan. Jo, jag skall säga att du skall bära Gullsadeln, tänkte hästen ännu högre. Jaså, jublade åsnan. Men den här vagnen, som jag av hjälpsamhet drager för en fattig, gammal gumma, som bor i skogen, har gjort mig ganska trött, sade hästen; du vill väl inte byta en stund med mig? Åsnan gick gärna i hästens sele. Och hästen gick före för att visa vägen. (Forts. i nästa n.r.)

Två kungabarn från öknen.

Flickan och lejonungen äro goda vänner.

DE BÅDA SMÅ LEJONUNGARNA här på bilden äro en födelsedagspresent till den lilla flickan. Hon fick dem på sin femte födelsedag, när hennes pappa kom hem från en resa jorden runt, och hon tyckte det var den bästa present hon hade fått i hela sitt liv. De voro litet medtagna i början efter den långa resan och så beskedliga, att kattungarna bokstavligen satte sig på näsan på dem, men när de hade fått vila ut och började känna sig hemmastad-

Det enda djur, lejonungarna voro rädda för, var — ankan.

da, så lärde de minsann smådjuren på lantgården, där de bodde, att de inte ämnade tjänstgöra som några sovplatser. Till slut tyranniserade de både hundar och katter och injagade en hälsosam respekt med sina vassa klor och starka tassar. Det enda av djuren som satte sig i respekt hos dem var ankan, som syns på bilden. Hon hade en lång vass näbb, som inte alls var behaglig att komma i beröring med, och svår att komma åt var han också med alla sina fjädrar. Den lilla flickan hade de emellertid båda respekt för och tyckte om.

HUVUDBRY.

a	a	a	a	b	d
d	d	e	e	e	e
e	g	h	i	j	j
k	l	l	m	n	n
n	n	n	o	r	r
r	s	s	t	v	ä

DIAGONALGÅTA.

1. Fornnordisk gud. 2. Arabisk stad. 3. Smålandsbygd. 4. Plats i Danmark. 5. Örlogshamn i Norge. 6. Sjö i Sverige.
Diagonalordet från vänster till höger bildar namnet på en norsk stad.

*

Lösningar till föreg. n:rs gåtor.

Namnigatan: Bokstäverna i namnet Elga av Möllers bildade efter omkastning namnet Selma Lagerlöf. Det dolda ordspråket: När katten är borta dansa rättorna på bordet.

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

KEJSARKRONAN

Det bästa vetemjålet!

Begär alltid

**Kobbs
Thé**

PERSSONS STICKMASKINER
Svensk tillverkning.

A.-B. Per Perssons Väv- & Stickmaskin.
Fabrik: Kontor & Utställning:
Fabriksgränd 3. Drottninggatan 21 B.
STOCKHOLM.

Vår mycket omtyckta
"3/4 kg. ask"

Choklad
Konfekt
Marmelad
å 4:40 pr ask

Till landsorten fraktfritt 4:90 pr ask.

PERCY F. LUCK & Co.

Den som spar
han har
Trelleborgs
Gummisulor
i
dagligt bruk

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**
FÖRORDAS AV LÄKARE
vid allmän svaghet,
nervositet, överansträng-
ning och sömnlöshet.
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A.-B. PHARMACIA, STOCKHOLM

En Käthe Kruse-docka

är första priset i Dockmammornas täv-
lan och vinnes av den flicka, som syr
den nättaste dockutstyrelsen. Se närmare
tävlingsregler i nr. 5. Alla tävlingsbi-
drag skola vara insända före 15 mars.

Vem vill bli flickscout?

(Forts. fr. sid. 148.)

II. Kunna slå och avläsa morsealfabe-
tet med flagga. (Snabbhet i uppfattning.)
De s. k. klassproven avse som ovan an-
tytts icke så mycket praktiska färdigheter
som fastmer att utgöra förströelser, under
vilka den moraliska fostran bibringas. Rent
praktiska och för det framtida livet ovär-
derliga färdigheter avser däremot arbetet
på de s. k. »specialmärkena», varunder lik-
väl karaktärsutvecklingen aldrig släppes ur
sikte. Dessa märken äro för närvarande
inom den svenska flickscoutrörelsen tret-
ton och omfatta ganska krävande kurser i
sjukvård, vävnad, stickning, bokbinderi,
slöjd, sömnad, trädgårdsskötsel, simning,
barnavård, rengöring m. m. Allt efter håg
och fallenhet får flickscouten slå sig på
ett eller flera av dessa märken, varvid hu-
vudvikten lägges på sådana, som äro ägna-
de att meddela kunskaper och färdigheter,
vilka komma hemmet och familjen samt li-
dande medmänniskor till godo.

Som exempel på huru grundligt man går
tillväga må anföras fordringarna för Ren-
göringsmärket:

1. Kunna tvätta vita blusar, kulörta bom-
ullskläder, yllestrumpor, siden, spetsar, un-
derkläder, handdukar och duktyg. (stor-
byk.)
2. Kunna draga ut kläder, mangla och
stryka.
3. Kunna taga ut fläckar på olika tyg-
sorter.
4. Kunna utföra storrengöring i bonings-
rum.

Är det inte att hoppas att en flicka,
som efter sådana grundsatser som flick-
scoutrörelsens fått samla intryck under bar-
na- och uppväxtåren, skall vara bättre ru-
stad för framtiden än en som icke fått det
— vi behöva icke nödvändigt ställa endast
jazz- och bioflickan som flickscoutens mot-
sats, även den snälla lilla hemmagrisen hör
dit, att inte tala om det indolenta lilla
pyre, »som inte gör en mask för när».

Omtanke och medkänsla utan sentiment-
talt pjunk, hurtighet och handlingskraft
utan okvinnlig gåpåaranda, ordning och
skick utan fjäskande petighet, glatt humör
utan flabbighet, flit och plikttröhet utan
självförhåvelse — se där några av de goda
egenskaper flickscoutrörelsen både vill och
förmår bibringa våra yrhättor. Är icke en
sådan rörelse värd att med intresse omfat-
tas, stödjas och vårdas av alla och en var?

EBBE LIEBERATH.

Iduns byrå och expedition,

Mästern Samuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9-5 | Expeditionen: ... kl. 9-5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1-3 | Annonskontoret: kl. 9-5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

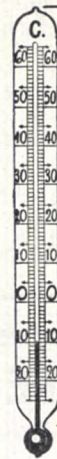
Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjn.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.

Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4:25 | Kvartal 4:75

I vinterkylan
skyddas huden
bäst med
**Gahns
Maniol**

"Ja, denna gången
har ni verkligen
satt mej på det
hala. Men så
mycket kan jag
säga, att anting-
en är det bästa
mejerismör eller
också Mustads
Bästa Växt"

Grantz

Spirella

Inreg. varum. Svensk tillverkning.

Säljes icke i butiker.

Säljes endast genom utbildade
SPIRELLA-CORSETIERER
på alla platser.

Prisläge från kr. 11:—.

SPIRELLA är en korsett för sig.

HAR NI PRÖVAT DEN?

SPIRELLA är en korsett just för Er.

SPIRELLA FJÄDRAR finnas endast i SPIRELLA-
KORSETTER.

En yrkesskicklig SPIRELLA-CORSETIERE skall be-
redvilligt besöka Eder. Ring eller tillskriv oss om namn
och adress på närmaste Corsetiere. Intet köptvång.

KORSETTFABRIKEN SPIRELLA A.-B.

Tel. 5104.

MALMÖ.

Tel. 5104.

UNOL TANDCREME

är

**Bakteriedödande
Angenäms
Vattenlöslig**
och av *svensk*
tillverkning.

Åberopa denna tidning och begär en provtub UNOL från

UNOLFABRIKEN - MALMÖ

Telefon 4385.

PHOSPHATINE FALIÈRES

Bästa näringsmedel för barn. Blandas med mjölk till en smaklig och stärkande välling. Utmärkt medel under avväjningstiden och uppväxtåren.

Finnes å alla apotek, i speceri- och drogaffärer.

Generalagent: **JOHAN BRATTSTRÖM, Stockholm.**

Riks 84098. A. T. Kungsh. 8292.

Koka ej kaffet

utan brygg
det i våra

KAFFEBRYGGARE

då Ni erhåller ett absolut klart och synnerligen välsmakande kaffe.

Till salu i alla välsort. järn- och bosättningsaffärer.

Nickelfabriks Aktiebolaget Gottfrid Carlsson
Tel. 2 80, 12 80. Eskilstuna. Tel.-adress: Nickel.

Köp i dag ett kg. margarin men
se till att det är

Pellerins

Det tål jämförelse
med det finaste
natursmör men är billigare.

Pellerins är garantimärkt.

FRISÉR- KAMMAR
av högsta kvalité och elegans
äro stämplade
"KROKO"

Stramaljen åter till heders.

(Forts. fr. sid. 147.)

der. Ett verkligt lysande undantag fanns dock, möbeln på holländska utställningen på konstakademien, klädd med korsstygnbroderi i gråa och blåa nyanser med samma tulpanmotiv, som brukar förekomma på holländska kakel.

Korsstygnstekniken har smidigt kunnat anpassa sig efter möbelstilarnas fordringar, antingen det gällt de tunga ekstolarna från Aurora Königsmarcks tidevarv eller Marie-Antoinettes sirliga fåtöljer, och väl försvarat sin plats bredvid gyllenläder och vävnader.

Empiren utgör dock ett undantag. Till dess släta ytor och sköra former lämpade sig vävda sidentyger bättre, men i och med framträdandet av den skulpterade mahogny, vår sista självständiga stil, kommo korsstygnen åter till heders, och ännu en gång bytte färger och mönster karaktär.

Feststämningen från tiden före franska revolutionen passade illa till kalkborgerligheten under adertonhundratalets mitt, de gamla broderiernas ljusa botten måste vika för mera praktiskt hållbara färger, såsom kejsargrönt, rödbrunt, svart. Mönstren blevo i möjligaste mån naturalistiska; rosor, förgätmigej, kallar och gröna blad med här och där instuckna fjärilar och fåglar, alldeles som på lampan av saxiskt porslin, voro synnerligen omtyckta, och allt sytt med stora stygn i bjärta och bullersamma schatteringar för att någorlunda kunna göra sig gällande bredvid skulptören, som gjorde sitt bästa för att överglänsa. Det hela urartade till en dragkamp med åsidosättande av all måttfullhet, som måste sluta illa. Ett ohjälpligt löjets skimmer vilar ännu över denna tid med sin solida materialism, då man sov lugnt i en rosengård av stramalj och sefirgarn. Inga stormar utifrån förmådde tränga igenom dubbelgardiner och tunga draperier, och ingen möjlighet fanns för de kvinnliga familjemedlemmarna att fritt bryta sig en bana. Det blev en uppsjö på billig arbetskraft i hemmen, vilket bland annat hade korsstygnsraseriet till följd.

När sedan kvinnans århundrade kom, utpekades just dessa korsstygn som slavmärken och varnande exempel på missbrukad kvinnokraft.

Nu behöva vi inte längre nära samma fruktan och bitterhet mot de öskyldiga gamla korsstygnbroderierna utan våga taga dem till heders igen, leta fram dem och visa dem på en utställning, där de sedan finge verka individuellt på besökaren, antingen avskräckande eller som ett kärt minnesmärke över en tid, som trots sina mörka sidor dock för mången står som — den gamla goda...

Hos Bergakungens kostym- artist.

(Forts. fr. sid. 149.)

att man säger att intet sagans troll kan framställas i Sverige som inte blir Bauerskt!

Det är för resten en lustig tillfällighet, att fru Bobergs far, den mångsidige konstnären Scholander, på sin tid — 1880-talet — gjorde dekorationerna till en annan sagoopera från bergens innandöme, nämligen Hallströms Den bergtagna. Av sin far tycks fru Boberg för övrigt ha ärvt de mångskiftande intressen, som han så älskvärt anspråkslöst skildrar i det lilla poemet om Lappsomakaren, där han säger sig vara sammansatt av »en bit målare, en bit arkitekt o. s. v.». Vad har icke Anna Boberg provat med glatt mod och god framgång? I slutet på 90-talet skrev hon en

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG

Täckfabrik Fjäderränseri

Aug. Försters

Flyglar och Pianon
Hirschs Pianomagasin
(CEDERGREN & MÖLLER)
Regeringsgatan 26, Stockholm

Barnens
förtjusning
är

JAMAICA

BANANER

GODA

Ytterst lättsmälta
Närande.

FAMILJERÄTTSÄRENDEN

Äktenskapsförord. Boskillnads-
och äktenskapskillnads mål.
Boutredningar och arvskiten.
TESTAMENTEN

Advokatfirman

Andén & Staël von Holstein

Eva Andén. Mathilda Staël von Holstein
Lilla Vattugatan 14.

Riks 7576, 24488.

Allm. 18836

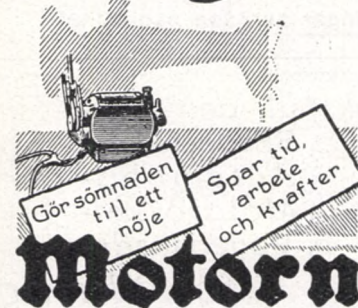
Rybergs Blandning

Detta kaffe rekommenderas särskilt för god och fyllig arom.

PERCY F. LUCK & Co.

Singer

Gör sömnan till ett nöje Spar tid, arbete och krafter

Motor

Lägg ut "Rättut" enligt bruksanvisningen som finnes i varje paket och Ni blir kvitt rättorna.
Pris Kr. 1:25 pr paket.
Berner & Zetterström,
Göteborg.

S Ä T T

BO

genom

En enastående fördelaktig betalningsform är **BOSÄTTNINGSFÖRSÄKRING**
Begär närmare upplysningar.

A/B NORDISKA KOMPANIET
BOSÄTTNINGSBYRAN

operatext, Tirfing, till Stenhammars musik, några år senare höll hon sin första utställning, Lofotentavlor, hon har gjort keramik och konstnärliga textilier, som nu pryda en mängd hem runt om i landet, och tittar man in i hennes ateljé i den vackra Villa Vintra, blir man imponerad av denna konstnärinnas arbetsflit. Här ligga i travar på golvet och på borden skizzer och dukar med österländska motiv — minnen från de resor till Egypten, Palestina och Italien, som arkitekt Ferdinand Boberg och hans fru gjort under de senaste åren. Nu, när arbetet med operakostymerna äro över, återgår fru Boberg till sin stora kärlek, målningen, och hon hoppas i höst tillsammans med några andra konstnärskolleger kunna utställa sina nya verk på Liljevalchs konsthall. Den konstintresserade publiken får där se en ny utveckling av hennes rika konstnärspersonlighet.

Vem skall ha mamma?

(Forts. fr. sid. 150.)
Mamma skrattade muntert åt den trestämiga kören.
— I morgon, när vi avhandla affärerna, skall jag ge er närmare förklaring; nu är det för sent, och ni behöver komma i säng. Efter frukosten i morgon bjuder förvaltaren på en biltur, om någon har lust att bese våra härliga skogar i snö och sol.
I hallen viskade Linnéa:
— Kom in i mitt rum och kyss mig godnatt, mamma — som när jag var liten.
Det blev ett långt samtal den natten i Linnéas rum.

Det är följande dag. Familjen är samlad i biblioteket kring det stora ekbordet, vid vars ena kortsida kronofogden — familjens gamle vän — presiderar med en bunt papper framför sig. Mitt emot honom sitter husets fru i sin vackra svarta resdräkt och på hennes högra sida förvaltaren Evertson — gode männen vid arvskiftet.

När kronofogden slutat redogörelsen för bouppteckningen, vars slutsumma väckte stor överraskning, tog mamma själv till ordet:

— Ni har var och en fått avskrift av testamentet och vet att intet arvskifte behövt göras förrän efter min död. Men med anledning av mina framtidsplaner, vilka möjligen kunna innebära ekonomisk risk — eller misstänkas därför — vill jag trygga den andel ni har laglig rätt till. Återstoden ämnar jag nedlägga i ett sanatorium för bröstklena. Förvaltare Evertsons dotter blir min kompanjon och sanatoriets läkare. Hon studerar nu vid ett norskt fjällsanatorium, där jag skall hämta henne för att med mig göra en studiereja till södra Frankrike och Schweiz. Det är efter mogen överläggning och sakkunniga råd jag fattat mitt beslut — att bara bo, äta och sova mitt återstående liv bjöd mig emot. Jag måste känna mig vara till nytta. Och just här i denna trakt, med denna befolkning finns så stora möjligheter. Efter lunchen kör bilen fram, men vid stationen skiljas våra vägar, min går över Narvik och er söderut. Tack för att ni efterkom min bön att resa hit! Det har varit mig kärt att få återse er och önska mig nu lycka i arbetet.

Hon hade rest sig upp under de sista orden, och alla följde exemplet under synbar rörelse.

— Får jag hjälpa dig, mamma? bad Linnéa.
— Gärna. Din ungdomliga entusiasm kompletterar min livserfarenhet. Men behåll din ateljé ifall du tröttnar på livet här — jag tål inte ofria människor omkring mig.
När syskonen slagit sig till ro på tåget, sade Linnéa: Apropå — föreslog ni henne att sitta i Doris gungstol och sticka strumpor åt Gubbbuset? Hon borde ju haft att välja på? Men det var ingen som svarade.

Råd för Skönhetsvård

Kyla och ruskväder

inverkar menligt på din hy, ty hudens blodkärl samman dragas och du blir grå och ful.

Om du, strax innan du går ut, gnider in ansikte och händer med F. Pauli's äkta Liljemjölkrème, bekommer dig kyla eller rusk föga! Din hy blir strålände och frisk. Någon massage behövs icke, när crèmen innehåller just så mycket fettämne, som huden genast förmår upptaga. Köp den idag! Den kommer att behövas!

F. PAULI'S
äkta Liljemjölkrème

Feniths

namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: **"Extramärket Fenith"**
Växtmargarin: **"Feniths Extra Växt"**

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

Yardley's

Old English
Lavender Soap

Av utsökt kvalitet renar den huden fullständigt och bibehåller hyn ungdomligt fraiche. Luxiöst parfymrad med doften av den äkta Lavendelblomman är det den förnämsta av alla kvälitetstvälar.

Pris pr karton om 3 tvålar - Kr. 4:50.

Saljes i alla förstklassiga och välsorterade affärer inom branschen.

YARDLEY & CO., LTD., LONDON, W.1

OXYGENOL
TANDCREME
MED VÄTESUPEROXID
STÄRKER TÄNDER OCH TANDKÖTT

Från första stund
kräver spädbarnets hud
en fullt tillförlitlig salva
MILLIDIN-SALVA

A Barnbördshuset Pro Patria, Sthlm, har sedan mer än 10 år tillbaka använt den numera av Millidin-fabr. i Hälsingborg tillverkade Millidin-Salvan mot de hos spädbarn vanligt förekommande hudlösheterna och rodnaderna, liksom också mot sårnader å mödrarnas bröstvärtor, uppkomna genom digvning, och ha alla dessa åkommer påfallande hastigt gått till förbättring eller fullständig läkning under behandling med denna salva. Intygas sanningenligt.
Ellen Westerberg,
1:sta barnmorska o. föreståndarinna vid
Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm.

MILLIDIN är dryg, obegränsat hållbar, hälsk-
nar aldrig, därför billig i användning. Fås å
apoteck, kemikalie- och övriga affärer. **Tillv.:**
Millidin-fabriken, Hälsingborg. Nederlag i Sthlm.
Firma AUG. PETRÉ, Luntmakargatan 79.

Tel. Riks 813 44.
Allm. Vasa 25 31.

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör återopas.
Storkyrkobrinken 11 - Stockholm

VARNING.

Till allmänhetens kännedom meddelas härmed, att namnet "BRANDRETH" är skyddat såsom svenskt varumärke genom registrering under No. 26622, och att sålunda vår firma innehar ensamrätten till detta namns användande. Allt användande av detta namn av andra personer eller firmor såsom beteckning för piller eller andra varuslag, för vilka registreringen gäller, kommer omedelbart att lagligen beivras av oss. Nämda registrering, som är stödd på Kungl. Maj:ts utslag av den 11 Oktober 1922, innebär icke blott förbud för fabrikanter att för sina varor använda namnet "Brandreth" utan även för försäljare att fortsätta med försäljning av piller etc. under beteckningen "Brandreth" i någon som helst form, för så vitt de härstamma från annan firma än vår.

Varje ask äkta **BRANDRETH'S PILLER** är försedd med ett omslag med bruksanvisning, ombundet med ett band i rött och svart tryck, det röda trycket utgörande upprepningar av orden

BENJAMIN BRANDRETH'S PILLER

Varje ask bär vårt inreg. varumärke, vilket bl. a. innehåller ordet "B. Brandreth" i vita bokstäver.

Köp aldrig Brandreth's piller utan vårt märke på omslaget. Märket garanterar varans äkthet.

ALLCOCK MANUFACTURING COMPANY,
NEW YORK & BIRKENHEAD (England).

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till "Lidande". Köp och läs boken "Min Nervositet". Hur den uppkom och hur jag botade den, av Reinh. Gerling. Pris 1 kr. på Wahlströms & Widstrands förlag. För övrigt tänk icke så mycket på Er sjukdom. Skaffa eder något, som ni kan intressera er för. Något, som tar er uppmärksamhet i anspråk och ni skall nog snart märka någon förbättring.

Svar till "Ungmor". Är eder man en sådan kruka, att han ej vågar på ett vänligt *men bestämt* sätt underrätta sin moder och släkten att *ni själva* och ej de sköta om barnets skötsel, samt ge det dess namn, torde ni ej dra eder för att göra detta.

"Ungkar".

Svar till *stackars liten Ungmor*. Eder fråga är inte lätt att besvara, nota bene när man vill råda till frid och enighet. Och det behövs i våra dagar, när så mycket ligger söndrat, emellan klasser och emellan länder, att medla frid mellan människorna inbördes — enkannerligen emellan två, som inte varit gifta mer än ett år.

För att döma opartiskt borde man höra båda parterna. Men istället för att nu döma, eller råda, vill jag relatera en sak, som just nu, när jag funderat över bästa och mest opartiska sättet att besvara er fråga, fallit mig i minnet. Jo, det var en berättelse av Selma Lagerlöf, som inflöt för några år sedan i en tidskrift, en jultidning, om jag minns rätt. Det var en kristen moder som fått sitt lilla vackra och välskapade, nyfödda barn bortbytt mot en ful trollunge, som dennes trollmoder lagt till den kristna kvinnan, medan denna sov. Nu var naturligtvis den kristna kvinnan både ledsen och ond och ville ha tillbaka sitt eget barn. Den fula trollungen kunde hon ju omöjligt älska. Och tänk att värda och pyssla om den fula och rysliga ungen. Hela hennes inre uppreste sig däremot. Men så lät trollungens mor den kristna kvinnan veta, att just så, som hon, den kristna modern, behandlade trollungen, just samma behandling skulle komma det kristna barnet till del. Och på så sätt tvangs den kristna modern, av kärlek till sitt eget barn, att lära sig att älska och väl värda trollungen. Vilken lärdom ligger inte i detta: uppfordran till självöverninnelse, till kraft att älska, till att fly strid. Strid är alltid en vanskelig sak. Här finns vapen, som äro tveeggade. Den som håller ett sådant vapen i sin hand han sargar sig själv, även om vapnets andra ända träffar en annan. De som tycka sig ha rätt, kunna ju alltid försöka att skaffa sig rätt. Den rätten är vem som helst given. Men om ni så gör, så akta er för Pyrrhus-segrar, det är de segrar, som kosta för mycket. Svenskarna vunno en gång ett stort slag. Men, säger historien, "slagfältet var fuktat av deras konungs blod". Akta er för att vinna en seger, där någon fått släppa till sitt hjälteblod... Den segern blev för dyrköpt. Ätminstone i mitt tycke.

Ebon.

Svar till "Ungmor". Tack för er vänliga tilltro om min förståelse för nästans lidanden! Till gengäld vill jag försöka ge er det bästa av råd, som jag finna på,

Ont i halsen

heshet och bröstvärk förorsaka smärtor. Sloan's är det enda hjälpmedel som ger ögonblicklig lindring. För all slags värk. Ha Sloan's till hands. Tränger in i huden utan gnidning.

Fås på alla Apotek.

SLOAN'S Liniment

Se med Edra egna ögon att Ni får Mazettis ögon

Ni är då säker på att alltid erhålla en delikat, kraftig och hälsosam cacao.

OBS! Våra olika billigare kvaliteter cacao såväl i hektopaket som i lös vikt.

Varnas för efterapningar av påse och etikett!

Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

SOUTHALL'S

BINDOR OCH SPECIAL-ARTIKLAR FÖR DAMER

SOUTHALL'S DAMBINDOR, absorberande, aseptiska och mjuka som dun. Olika storlekar, i blåa paket på 1 dussin.

SOUTHALL'S KOMPRIMERADE DAMBINDOR, i fyra storlekar. Särskilt lämpliga för damer på resor.

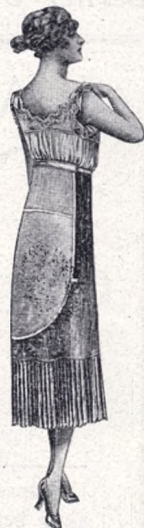
Rekommenderas att användas tillsammans med **SOUTHALL'S justerbara (elastiska) BÄLTE.**

SOUTHALL'S SANITÄRA BYXOR,

i diverse modeller, med löstagbart foder av rent gummi äro en välgärning för damer.

Ävenså **SOUTHALL'S KJOLSKYDDARE**

av rent gummi.

Tillverkade av

SOUTHALL BROS. & BARCLAY LTD.
CHARFORD MILLS, BIRMINGHAM, ENGLAND.

I lager hos Buttericks Mönsteraffär, Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg, Nordiska Kompaniet (Sjukvårdsavdelningen) Stockholm, Au Corset Gracieux, Drottninggatan 66, Stockholm, ävensom hos alla förstklassiga sjukvårdsaffärer.

ENGROS: Carl Stangenberg, Hötorget 10, Stockholm; Gustaf H... & C:o, Norrtullsgatan 8 A, Stockholm; Sederholm & C:o, Östermalmsgatan 69, Stockholm.

På varje dams toilettbord . . .

Huru många gånger har icke detta uttryck missbrukats? Med den nya hudcremetvålen Yema har dock marknaden tillförts ett preparat, om vilket i eminent grad kan sägas att det hör hemma på varje dams toilettbord. Yema-tvålen är nämligen på en gång en förtjusande toilettvål och en briljant hudcreme, som ständigt förbättrar och underhåller friskheten och lenheten hos hud och hy. Köp med Er hem idag en Yema-hudcremetvål för 1 krona, prova den i afton och Ni och Yema bli vänner för livet.

Yema-tvålen säljes överallt samt i parti från

Aktiebolaget
A. P. Sjöbergs Fabriker
Malmö, Helsingborg.

Yema

Varje ask innehåller skönhet.

Lita endast på
Edert eget omdöme,
då det gäller tvätt-
medel, men döm först
sedan Ni provat **NABO**

DET SJÄLVVERKANDE
TVÄTTÄMNET MED
BENSIN

HAPPACHS INDUSTRI A.-B.

Malmö 44 89

Stockholm 17 08

till den verkan det hava kan. Det är ett beklagligt faktum, att en ung fru nästan alltid ganska snart finner, att hon ej bara gift sig med sin man utan också med sin mans släktingar, enkannerligen *de kvinnliga*. Är nu den unga frun ung till åren och följaktligen oerfaren i mångt och mycket, som de andra anse sig utlärda uti, har hon många beska piller att svälja, och älskar hon sin man och vill vara lycklig med honom, gör hon det under tysta, ensamma gråtstunder. — Tills en dag måttet är rågat, och, om hon fått några år mer på nacken och hunnit växa till i auktoritet, hon ilsknar till och säger ifrån. Har hon då mannen på sin sida, lyckas kuppen tämligen bra, och snart finner hon med en befrielsens suck, att hennes person respekteras så, att ingen av kära släkten mer vågar komma henne in på livet. Så är det lyckliga förloppet, som jag genom dessa rader vill tillönska eder och hjälpa er till.

Under förutsättning, att eder

make är överens med eder bör saken kunna ordnas tämligen fort, vilket är nödvändigt för eder ställning som ammande moder, vilken framförallt bör ha *lugn* inom sig och *harmon*i i sin omgivning. Jag vet, hur gränslöst upprörande det är med *muntliga* uppgörelser, som aldrig leda till något verkligt resultat, och där de hänsynslösaste och mest oersonliga få övertaget. Därför, tag till det kraftigaste vapen, som existerar, tag till *pennan* och *skriv* ut ert hjärtas mening, öppet och oförblommerat i ett brev och sänd vederbörande det. Det finns knappt något, som verkar så kraftigt avförande på olämpliga element i ens hem som ett lättfattligt och tydligt brev, där man *kort* och *bestämt* formulerar sina önsksningar. Ingenting är så enkelt som det, bara man *vet*, att man har rätt och *vet*, vad man vill. Men *välj* edra ord omsorgsfullt, så att de ej kunna vändas till er skada. Säg *intet* överflödigt, men sätt upp ett ultimatum

— antingen — eller. Framför allt: *Försvara modigt er ställning som er mans hustru, ert barns mor och ensamrätten att härska i ert hem.* En tids fiendskap eller i bästa fall tystnad inträder alltid efter ett sådant brev, men — var lugn, det innebär bara, att de sedan få respekt för er. Och så en sak till: Träna upp er *självkänsla*, så att ni omger er med en atmosfär av *värdighet* i er ställning som maka och mor, att ingen *vågar* inkräkta på den. Snart skall ni finna, att ni och er man äro ensamma herrar på den lilla täppa, som är ert hem.

Alltså, upp med huvudet och fram med *pennan* till strids för er hemlycka mot den fientliga hären "kära släkten". Lycka till och låt höra resultatet! Pennan är starkare än svärdet.

Signal Berm.

Svar till "Ungmor". Ni bör ej säga emot er svärmor så att det blir väsen av, men gör sedan i ert hus som ni själv tycker. De saker, som hon har flyttat in och

som misshaga er kan ni ju så småningom byta ut mot andra och vad beträffar namnet på ert barn så frågar väl prästen er och er man om det och inte henne. För övrigt beror denna fråga fullständigt på hurudan er man är. Vågar han att ta avstånd från sin mor och visa sig solidarisk med er så är ni en lycklig fru. Därpå beror nämligen det mästa.

Ser en svärmor att hon förlorar sin son genom att i onödan bråka med sin svärdotter brukar hon ge sig.

Men när hon fått ge sig — tänk då på, att det är en outhärlig smärta för att icke säga tortyr — för somliga mödrar, när skilsmässans stund är kommen mellan henne och den älskade sonen.

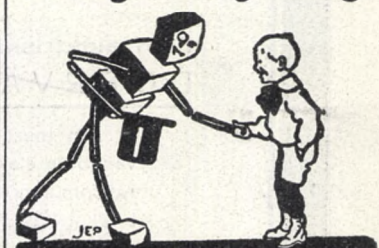
Är hon då nervklen, låt vara genom "elakhet" eller annan orsak eller är hon, fastän gammal illa uppfostrad, så har hon inte sig själv i sin makt och då "blir det så". Förlåt henne sådan som hon är, ty hon har kanske älskat mycket.

Skulle er man däremot ej ha kraft att övergiva fader och moder och stå solidarisk med er, så hör han måhända till dem, som genom för kvav moderskärlek eller annan för trång beklädnad i detta avseende förblivit en kart, en kart, som aldrig mognar, och då är ni att beklaga.

Jag har bevittnat hur en sådan svärmor överöste sin svärdotter med svåra, grundlösa beskyllningar, beskyllningar som rätteligen borde kommit under lagen, i mannens närvaro. Och han, fastän medveten om hennes oskuld, rörde inte en fena för att försvara henne. Han ville — men kunde inte resa sig mot modern. En sådan svärmor slutar *aldrig* att plåga er och ni har ingenting annat att göra än resignera och tänka, att detta skall jag lida igrum, ty det har jag fått som ett straff av Gud.

Tänk sen bara på att uppfostra er son till en god och fri man och er själv till en sådan mor, som en gång tar emot er sons älskade

De ungas förtjusning!

Läcker som jag är. Jag skyddar hälsan genom mina antiseptiska egenskaper, hindrande och lindrande Katarr, Hosta & Bronchitis.

REGLISSE FLORENT

är mitt namn. Begär min delikata Pâte Vanille hos alla specerister, på alla konditorier och apotek.

Oatine

VARFÖR ÄLDRAS TIDIGT, NÄR DETTA KAN UNDVIKAS?

Använd tvål och vatten sparsamt till ansiktet och det naturliga, skyddande fettlagret avlägsnas varjämte huden bliver torr, grov och ojämn. Ingnidning och avtorkning med OATINE avlägsnar orenlighet, läker, närar, skyddar och förskönar huden vid dagligt användande.

OATINE fås överallt i tub eller burk à Kr. 3:— samt i stor burk med tredubbel innehåll à Kr. 6:— Håll till godo endast med OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar. uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och vällyktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlekar à Kr. 3:— och Kr. 6:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

Oatine
SNOW

THE OATINE COMPANY A.-B. Malmö, Paris & London

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

KRYMPER
EJ YLLE

MERKURTVÅL
VIOLA
GÖTEBORG

HERR GUSTAVSSON slänger upp fönstret på vid gavel, gäspar så att det knakar i käkarna, och super begärligt in den friska morgonluften. Då ringer telefonen och en pipig barnröst förklarar: Fru Andersson är sjuk, kan ej komma i dag. — — — *Städerskan sjuk*, och det just i dag, när jag vaknat så sent, det var en trevlig historia. Nu får jag lörstås både bädda, städa och borsta själv. — — — En tur i olyckan i alla fall att jag lät gumman köpa Viking skokräm och glansborsten Viking häromdagen. Med Vikinggrejerna klarar jag skorna på ett ögonblick.

— hon må vara hurudan om helst — med varmt hjärta och öppen famn. *Rut.*

Har härmed nöjet meddela att Percolators för vanl. kokspisel tillverkas i Eskilstuna, och finnas att köpa i flera bosättningsaffärer. Är själv lycklig innehavare av en av koppar, som är i detalj lik dem jag sett i U. S. A. Den rymmer, med vatten upp till skålen för kaffet, en och en halv liter. Av koppar kostar den 9 kr. och av aluminium 7 kr. eller 7:50. Är f. ö. mycket trevlig med locket delvis av glas och handtaget omflätat med rotting.

Gammal Idunsövä in Stålboga.

Iduns förmedlingsbyrå

lämnar tillförlitliga uppgifter om utkomstmöjligheten på olika banor just nu. Alla upplysningar om skolor och utbildningsanstalter, inträdesfordringar, kursavgifter och uppehållskostnader lämnas omgående mot en avgift av 1 kr. Kom också ihåg att Iduns förmedlingsbyrå införskaffar ritningar till villabyggen, ger sakkunniga förslag till olika slags värmeledningssystem, badrumsanordningar etc. Lämnar förslag på litteratur. Gör upp matsedlar för fester, inköper handarbetsmateriel etc. Någon ersättning beräknas, allt efter den tid, som åtgår för uppdragets utförande: i genomsnitt 3 kr. i timmen.

Så fort mina smätningar blivit så stora, att de kunnat börja med fast föda, har jag gett dem Örebro Kex, och det har de mått väl av. Ja, du vet själv, hur duktiga de alltid varit.

ÖREBRO-KEX

Husmödrar!

använd **Strykjärnsfoten "FERM"** Svensk uppfinning. Till landsorten franco mot 75 öre i frimärken för elektr., 60 öre för vanliga strykjärn. Ensamförsäljare för Skandinavien: **FRISK & Co.** Birger Jarlsgatan 29. R. 103 22.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Vore mycket tacksam om möjligt få veta närmare adr. på den firma som säljer "Juwénilite", ett medel mot grått hår. Har hört att det skall komma fr. Göteborg. Är medlet oskadligt? *Tacksam 1923.*

Svar: Ett av de bästa medlen i ifrågavarande avseende är nog Awrol, som finns i alla färgnyanser och till ett pris av 2,75 pr flaska säljes bl a. i Franska parfymmagasinet, Sundbergs Dampfrisering och Nordiska Kompagniet, samtliga tre i Stockholm. *Fru X.*

Fråga: Hur få en oljetavla värderad? Har en sådan 65x85 signerad Julius Granberg — "Motiv från Östergötland".

Svar: I Bukowskis välkända konsthandel i Stockholm känner man ej till någon konstnär Granberg med sagda förnamn. Förmodligen är det en målare utan större betydelse. *Konstkännare.*

Fråga: Vilket saluvärde ha följande äldre frimärkssorter: 55 öres överstämplade till 27 öre, 65 öres överstämplade till 12 öre, 25 öres överstämplade till 12 öre. *Frimärksintresserad.*

VÄVSTOLAR

prydliga, omtäckta, lätthanterliga, ej skrymmande. Sittbänk medföljer gratis.

AXEL GRÖNBERGS SNICKERIFABRIK, — Jädraås 4. —

Ottomaner Schäslonger Soffor

Thorwald Olsens Möbelverkstad Blektornsgr. 6 Stockholm. Sö. 9851.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmanligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefen 1023. Exp. till landsorten mot postförskott.

Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar **TOGAL** snabbt och säkert. Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna. Tillverkas å **APOTEKET VASENS DRUG-HANDELS LABORATORIUM STOCKHOLM** Originalflaskor om 500 gram. Fås å alla apotek. Nedsatt pris kr. 3.45 pr fl.

Döva höra

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 styrkegrader efter örats olika hörsel förmåga. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lomhörda i kyrka och teater. För efterapningar varnas. **Öronmassageapparaten MASSACON** botar susning för öronen. ACOUSTICON är den enda elektr. hörapparat som är patenterad, o. lämnas 5 års skriftlig garanti. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St. Louis o. den engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:t Änkedrottningen av England o. Prins Carl av Sverige. Begär katalog och intyg. Ensamförs. för Sverige: **MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Vejlersgatan 9, Malmö I. Telefon 4975.**

Falu-Ättika

— den bästa inläggnings-, mat- och bordsättika, som finnes i marknaden — tillverkas av

Stora Kopparbergs Bergslags A.-B.

Inom 5 minuter

försvinner den häftigaste huvudvärk och de mest plågsamma nervsmärtor, om 1 PERVALKAPSEL intages. Nutidens effektivaste och angenäma medel i sitt slag, utan några skadliga biverkningar. Oumbärligt vid förkylningar, influensa, neuralgier etc. Användes å de största kliniker. — Säljes å apotek i askar å kr. 1:70.

Vid toaletten använd den äkta **CRÈME SIMON** Den allra bästa för hudens vård och skönhet. **PUDER och TVÅL** **J. SIMON & Co. - PARIS**

VOLTA

Den elektriska DOPPVÄRMAREN

är den mest mångsidigt användbara elektriska kokapparat som finnes. Kan nedsättas i vilket kärl som helst. Särskilt lämplig inom hushållet, å sjukhus, apotek o. laboratorier för hastig uppvärmning av mindre vätskekvantiteter.

NYA ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA STOCKHOLM

Var försiktig
vid val av ströpunder
mot hudlöshet, revor,
mar etc. hos barn.
Använd endast:
VASENOL
barnpunder, ett av lä-
kare erkänt snabbt läkande och ren-
sande specialmedel. Vassenol rekomen-
deras av läkare och barnmorskor.

NISSENS
äkta
**Bröst-
karameller**
mot
hosta o. heshet

Mot grått hår och mjäll.
Härmed meddelas att det utmärkta
och så mycket efterfrågade härvattnet
mot grått hår som förhindrar hårav-
fall och fullständigt böttager mjäll
och som i över 40 års tid förts i
Fanny Gelin Parfymmagasin, Malm-
torgsgatan 5, Sthlm, numera fås under
adr. Firma Fanny Gelin, Norrviken,
Riks och Sthlmst. Norrviken 2:4.
Pris 6:— kr. + porto.

KNUTSONS
Dalag. 14, Sthlm. **Ottomaner**
oöverträffade

Korpulens, Fetma
borttages genom
Dr Hoffbauers lagligt skyddade
Avmagringstabletter
Oskadligt och effektivt medel utan
iakttagande av diet. Inget Thy-
roidin! Inget avföringsmedel.
Kompl. kur kr. 20:— . Utförlig
broschyr gratis.
Fås i alla apotek.
Depot: Apoteket Kronan, Stora
Nygatan 27, Stockholm.
Depot Malmö: Apoteket Lejonet.

STOMATOL
MUNN-
GRÄMME
MUNN-
VÅRD

Stomatol

Svar: Saluvärdet för dessa märken är obetydligt, endast några öre.
Frimärksamlare.
Fråga: Är det opassande bära vit halsduk och frack på en värderad dams 60-årsdag, då väl ej supé förekommer men en finare kaffebjudning består av festföremålet.
Oviss herre.
Svar: Oviss herre blir aldrig en ovis herre genom att klä sig i frack om inte bjudningen är för enkel. Lycka till gott kaffe alltså och min vördnad till 60-åringen från
Idunläsare.
Fråga: Har en frimärksamling som jag önskar sälja. Kan någon av Iduns läsarinna giva mig upplysning om någon som köper dylika samt huru man skall kunna värdera dem. Märkena äro från 80- och 90-talet samt från de flesta länder i världen. Tacksam för svar.
Prenumerant.
Svar: Bäst att vända sig till A.-B. Harry Wennberg, Drottninggatan 66, Sthlm, som lämnar alla upplysningar. Emellertid bör redan nu upplysas att f. n. möjligheterna till avsättning äro betydligt mindre än frimärksägares föreställning om sina märkens värde.
Samlare.
Fråga: Är det någon av Iduns ärade läsarinna som lidit av upprepade svåra ryggsnitt med tillstötande krampanfall i ryggen samtidigt? Jag har haft detta svåra onda 6 gånger, har haft professor och läkare och blivit röntgenfotograferad härför, men ändå ej blivit hjälpt. Efter 14 dagars sängliggande under ohyggliga smärtor, kan jag stiga upp, men det tar lång tid, innan ryggen blir bra; och om något år får jag helt plötsligt detta onda

igen. Jag har ej reumatisk värk i kroppen men har lidit av gallsten i flera år. Om någon haft detta onda, eller vet något härom, så vore jag oändligt tacksam för att få svar.
45-årig lidande fru på landet.
Svar: Tydligt är detta någon gallstens- eller njurstensaffektion och patienten bör dricka mycket vatten, taga Allcocks plåster på ryggen, när anfallen komma, vara varmt och väl klädd samt föra noggrann diet med undvikande av starkt kryddad mat och mörkt kött. På närmaste apotek bör inköpas uriadotin, varom förtydligande uppgifter ges å apoteket. Naturligtvis är det alltid bäst att anlita läkare.
Erfaren.
Fråga: Vilken namn skall man vid presentation säga först, den äldres eller den yngres?
Betty.
Svar: Den yngres först.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.
S. G. H. Berättelsen bra, men väl lång. Kan ni sända en kortare med ljusare inslag?
J. J.—n. Alltför vemodigt.
Vandreriska har icke vandrat förgäves. Kommer vid tillfälle.
Filmmanus. Ifråga om Historisk film meddelas upplysningar av Lars Hökenbergs bokförlag, Klara Norra Kyrkog. 34. Övriga filmbolag äro Svenska Filmindustri, Kungsgatan 19, Fredrik Anderssons filmbyrå, Kungsgatan 7 och B. Wahlströms filmbyrå, Valtingatan 44.

ORION
Garantimärket på yppersta Fickur
Bese prov hos Urmakaren!

FRÅGA OCH SVAR.

Fråga: Vi skola gifta oss innan årets slut, därför vore jag tacksam om någon kunde rekommendera bästa inköpskälla för bosättningsartiklar såsom mattor, gardiner och en ottoman.
Svea.
Svar: Bästa och billigaste affärer för inköp av mattor, gardiner och ottomaner är utan tvivel *Sturemagasinet*, 15 Stureplan i Stockholm. Skriv till denna firma och Ni erhåller beredvilliga upplysningar, jämte katalog och prover. Firman lämnar även kredit till solida köpare, men omnäm denna tidning.
A. J.
(Annonns)

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta Hårmedel och överträffas icke av något annat liknande preparat.
Pris pr fl. 3: 75.
Erhålles hos alla 1:sta klass Parfumeri-, Damfrisering o. Droghaffärer.

Röda, spruckna och stråva händer
behöver ingen kvinna hava!

Den kvinna, som arbetar med sina händer, i hushållet eller annorstädes, kan knappast undgå att få dem illa behandlade. Och alla, som sätta värde på snygghet, måste erkänna att röda händer äro obehagliga för en själv och för omgivningen. Härvidlag hjälper icke medvetandet att händernas fula utseende är en oundviklig följd av flitigt arbete. "Ack, vad skall jag göra med mina händer", är ett uttryck man ofta hör en kvinna säga. Ni med *Syster Ellas hudcrème* undvika röda, spruckna händer.

Den kvinna, som arbetar med sina händer, i hushållet eller annorstädes, kan knappast undgå att få dem illa behandlade. Och alla, som sätta värde på snygghet, måste erkänna att röda händer äro obehagliga för en själv och för omgivningen. Härvidlag hjälper icke medvetandet att händernas fula utseende är en oundviklig följd av flitigt arbete. "Ack, vad skall jag göra med mina händer", är ett uttryck man ofta hör en kvinna säga. Ni med *Syster Ellas hudcrème* undvika röda, spruckna händer.

vänd Syster Ellas Hudcrème.
Dagligt bruk av denna hudcrème skall avlägsna bekymren för händernas utseende, göra huden hel och mjuk. En burk *Syster Ellas hudcrème*, som **kostar endast 2 kronor**, är så pass dryg att det blott går till c:a **5 öre om dagen** att hålla händernas hud fraiche. Är icke detta mål värt obetydligt utgift?
För 5 öre om dagen kan Ni med *Syster Ellas hudcrème* undvika röda, spruckna händer.

Glöm därför aldrig att varje afton ingnida händer och ansikte med *Syster Ellas salva* (Hudcrème)

Ensamtilverkare:
FABRIKS A.B. ELLAS, STHLM.
RIKSTELEFON 827 62
KONTROLLANT:
LABORATORN VID FARMACEUTISKA INSTITUTET
APOTEKAREN YNGVE FUNCKE

SYSTER ELLAS PREPARATER OÖVERTRÄFFADE

Syster Ellas sårsalva	pr burk	Kr. 2: 50
Syster Ellas barntvål	pr st.	0: 60
Syster Ellas champonpulver	a) med viol pr st.	0: 25
	b) med 10% äggula pr st.	0: 35
	c) med lukt- och färglös tjära pr st.	0: 35

Efter behandling med *Syster Ellas Salva* (Hudcrème) kan Ni utan risk låta ödra händer beskådas

SKÖNHET
är makt

Oersättlig i den rationella hudvårdens tjänst är
FLORODOL-TVÅLEN

Den icke blott renar huden utan bibehåller
även densamma sammetslen, smidig och vacker.

Kan Du tänka dig

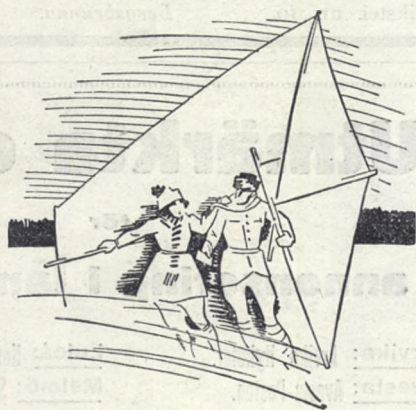
En väninna till mig i Danmark, som jag var hos i somras, berättade, att hon alltid använder margarin. Hon talade om för mig, att en dansk vetenskapsman sagt, att margarin är näringsrikare och renare än mejerismör. Hon tillade att detta vet varje husmor i Danmark och följden är att där förbrukas 20 kg. margarin per individ och år mot 3 kg. i Sverige.

Varför skulle inte vi svenska husmödrar vara lika förståndiga som de danska? Jag för min del kommer då alltid hädanefter att använda SVEA VÄXT.

**SVEA VÄXT-
MARGARIN**

Tänk på hygien —
använd Svea Växt.

FRILUFTSLIV ger aptit, en hungrig mage förstör nöjet, en överfylld gör Er ur form. Det bästa på utfärden är ett paket Kalmar Croquetter eller Napolitains. De bestå av ren, aromrik och närande choklad med utsökt smak.

Glöm därför ej att taga med Eder

Kalmar

Obs! De praktiska och trevliga förpackningarna!

Varför lider Ni i onödan?

Tag för regel att alltid bära på Eder nedanstående lilla flaska med Globoid-Acetocyltabletter och i god tid mota varje annalkande förkylning med ett par tabletter. Inga obehagliga biverkningar på hjärta eller matsmältning. Bästa och effektivaste medel mot Huvudvärk, Förkylning, Influensa, Reumatism etc.

**GLOBOID
ACETOCYL**

Till salu å alla apotek å kr.
2:30 pr 40 tabl. å ½ gr.

